

EDUSKUNNAN KANSLIAN
TOIMINTAKERTOMUS
2019

Sisällys

Johdon katsaus	4
Tuloksellisuus.....	7
Vaikuttavuus.....	22
Toiminnallinen tehokkuus.....	23
Tuotokset ja laadunhallinta.....	25
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	30
Tilinpäätösanalyysi.....	38
Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	47
Arviointien tulokset	49
Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	49
Tilinpäätöslaskelmat	49

Johdon katsaus

Toimintavuonna järjestettiin eduskuntavaalit 14.4.2019. Ennen eduskuntavaaleja pääministeri Juha Sipilä esitti 8.3.2019 presidentti Sauli Niinistölle hallituksensa eronpyynnön, jonka presidentti hyväksyi ja pyysi hallitusta jatkamaan toimitusministeristönä. Hallitus jatkoi toimintaansa toimitusministeristönä eduskuntavaaleihin asti.

Eduskuntavaalien osalta on syytä mainita, että valituista kansanedustajista naisia oli 92, mikä oli enemmän kuin milloinkaan ennen. Lisäksi on todettava se, että huomattava määrä pitkäaikaisia edustajia jätti eduskunnan. Vaalien tuloksilta pidettiin jälleen Pikkuparlamentin tiloissa. Vaalikauden avajaiset olivat torstaina 25.4.2019 ja iltajuhla vietettiin Musiikkitalolla. Tilaisuuksien järjestäjille on syytä esittää kiitokset huolellisesta valmistelusta ja onnistuneista tapahtumista.

Vuonna 2019 käytiin myös europarlamenttivaalit 26.5.2019. Suomesta valittiin kaikkiaan 13 europarlamentaarikkoa.

Eduskunnan puhemieheksi valittiin 7.6.2019 Matti Vanhanen/kesk, ensimmäiseksi varapuhemieheksi Tuula Haatainen/sd ja toiseksi varapuhemieheksi Juho Eerola/ps.

Pääministeriksi valitun Antti Rinteen hallitus nimitettiin 6.6.2019. Pääministeri Rinne esitti 3.12.2019 tasavallan presidentille hallituksensa eronpyynnön. Hieman aiemmin 29.11.2019 oli kunta- ja omistajaohjausministeri Sirpa Paatero pyytänyt eroa tehtävästään. Sanna Marin/sd valittiin 10.12.2019 uuden hallituksen pääministeriksi. Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen/sd nimitettiin hallituksen työministeriksi, ja hänen paikalleen ensimmäiseksi varapuhemieheksi valittiin 11.12.2019 Antti Rinne/sd. Työministerin tehtävät jättänyt Timo Harakka/sd nimitettiin liikenne- ja viestintäministeriksi. Sirpa Paatero/sd jatkoi uudessa hallituksessa kuntaministerin tehtävässä.

Eduskunnan kokoonpanossa tapahtui toimintavuonna eräitä muutoksia. Ed. Maria Lohela erosi 22.1.2019 Sinisestä eduskuntaryhmästä ja liittyi 23.1.2019 alkaen Liike Nyt -eduskuntaryhmään. Ed. Merja Kyllönen/vas ja ed. Jussi Halla-aho/ps ilmoittivat vaalien jälkeen keskeyttävänsä edustajantoimensa hoitamisen ja jatkavansa toimintaansa jäsenenä Euroopan parlamentissa sen toimikauden loppuun eli 3.7.2019 asti. Ed. Kyllösen varaedustajana tämän ajanjakson toimi Risto Kalliorinne/vas ja ed. Halla-ahon varaedustajana Mika Raatikainen/ps. Ed. Laura Huhtasaari/ps ja ed. Teuvo Hakkarainen/ps ilmoittivat keskeyttävänsä edustajantoimensa hoitamisen 2.7.2019 alkaen ja siirtyvänsä hoitamaan Euroopan parlamentin jäsenen tehtävää. Ed. Huhtasaaren sijaan eduskuntaan nousi Petri Huru/ps ja ed. Hakkaraisen sijaan nousi Toimi Kankaanniemi/ps. Ed. Jutta Urpilainen nimitettiin 1.12.2019 alkaen komissaariksi Von der Leyerin komissioon. Hänen tilalleen edustajantoimeen nousi Matias Mäkyne/sd. Ed. Antti Rantakangas menehtyi tapaturmaisesti 22.11.2019. Hänen sijaansa edustajantehtävään tuli Tuomas Kettunen/kesk.

Vaalivuosi eroaa eduskunnan kanslian työtehtävissä tavanomaisista valtiopäivistä siinä, että työtehtäviin kuuluu uusien edustajien perehdyttämisen suunnittelu, perehdytysaineiston valmistelu ja perehdyttäminen monissa eri tilaisuuksissa. Myös Opas eduskuntaan -julkaisu uudistettiin vastaamaan vuoden 2019 tilannetta. Edustajan tehtävässä aloitti ensimmäistä kertaa tai taun jälkeen uudelleen yhteensä 83 edustajaa.

Valiokuntatyössä vaalikauden loppu ennen 20.3.2019 alkanutta vaalitaukoa oli työntäyteinen ja varsin haastava. Sote-maku-valmistelu päätettiin lopettaa valiokunnissa hallituksen eronpyynnön johdosta 8.3.2019. Tiedusteluvalvontavaliokunta asetettiin pääministeri Rinteen hallituksen

tultua nimitetyksi ja se piti ensimmäisen kokouksensa 26.6.2019. Suomen EU-puheenjohtajuuskausi ajoittui toimintavuoden toiselle puoliskolle. Useat valiokunnat osallistui-
vat puheenjohtajakaudella pidettyjen kokousten valmisteluun ja toimeenpanoon. Tähän työhön
antoivat panoksensa suuren valiokunnan virkakunnan ohella virkamiehet kanslian eri yksiköistä.

Uudella vaalikaudella työ lähti tavanomaiseen tapaan hiljalleen liikkeelle ja hallitus antoi edus-
kunnalle hallituksen esityksiä ja muita valtiopäiväasioita lukumääräisesti tavallista vähemmän.
Kansalaisaloitteita sen sijaan toimitettiin eduskunnalle kaikkiaan 12, mikä on tähän asti suurin
lukumäärä yksillä valtiopäivillä. Täysistunnossa käyty keskustelu oli vilkasta ja monipolvista. Kes-
kustelua ovat herättäneen monet yhteiskunnan kannalta tärkeät aiheet kuten työllisyys, vero-
tus, vanhusten hoito, terveydenhuolto sekä ilmastokysymykset. Myös AI-holin leirin suomalais-
ten asema nostatti laajaa keskustelua. Hallitus vastasi toimintavuoden aikana neljään välikysy-
mykseen.

Eduskunnan täysistuntosalissa vietettiin Hallitusmuoto 100 vuotta -juhlatilaisuutta 10.9.2019.
Tilaisuus järjestettiin yhdessä Tasavallan presidentin kanslian ja valtioneuvoston kanslian
kanssa. Tilaisuudessa puheenvuoronsa esittivät puhemies Matti Vanhasen ohella pääministeri
Antti Rinne sekä tasavallan presidentti Sauli Niinistö.

Eduskuntatyön uudistamistyöryhmä jatkoi työtään toimintakaudella. Esillä on ollut valtion ta-
lousarvion eduskuntakäsittelyn uudistaminen sekä valiokuntatyön kehittäminen siten, että
edustajilla olisi nykyistä parempi mahdollisuus keskittyä vastuuvaiokuntiinsa. Työryhmän kyse-
lyllä kartoitettiin edustajien näkemyksiä eduskuntatyöstä. Vuoden 2019 lopulla asetettiin työtä
jatkamaan lisäksi kolme alatyöryhmää.

Päättynyt kanslian strategiakausi 2016–2019 oli strategian käytäntöön viemisen kannalta haas-
teellinen, sillä strategia oli laadittu varsin monitasoiseksi. Esitystavaltaan strategia-asiakirja oli
runsas, sisältäen 34 erillistä, osin varsin konkreettista toimenpidettä. Suunnitelmaa vietiin kans-
lian johtoryhmän työn pohjalta käytännön toimiksi ja strategian neljää tavoitetta edistettiin
osastoittain ja osin myös koko kanslian hyvänä yhteistyönä. Strategian tavoitteiden saavuttami-
sessa päästiin kokonaisuudessaan varsin hyviin tuloksiin.

Uuden vaalikauden myötä käynnistyi kanslian strategian laatiminen vuosille 2020–2023. Strate-
giatyötä tehtiin kanslian johtoryhmässä ja virkamiesvetoisessa valmisteluryhmässä. Valmistel-
lussa panostettiin neljään keskeiseen strategiseen tavoitteeseen suunnitelmakauden toiminnan
kehittämiseksi sekä siihen, miten niitä yhdessä ja yksilöinä toteutetaan. Strategian käsitteli ja
hyväksyi kansliatoimikunta. Toiveena on, että jokainen virkamies ja työntekijä löytää strategi-
asta yhteyden omaan työhönsä ja pystyy omalla toiminnallaan edistämään näitä yhteisiä tavoit-
teita.

Vuoden 2019 syyskaudella järjestetyssä työtyytyväisyyskyselyssä vastausaktiivisuus oli 64 pro-
senttia. Luku on jonkin verran aiempaa korkeampi. Aktiivisuus vaihteli paljon osastoittain ja yk-
siköittäin. Kyselyn kokonaistuloksen keskiarvo oli 3,78 (asteikolla 1-5); vuonna 2017 vastaava
luku oli 3,66 eli tässäkin oli nousua. Kyselyn tuloksissa oli huomattavia eroja osa-alueittain ja
osastoittain. Parhaimmat osa-alueet (keskiarvo yli 4) tyytyväisyydessä olivat "työn sisältö ja vai-
kuttamismahdollisuudet" sekä "työnantajakuva ja arvot". Heikoin tyytyväisyys liittyi palkkauk-
seen. Kanslian työtyytyväisyyden kehittämisen painopisteeksi on valittu henkisen työilmapiirin
parantaminen. Strategiakaudella erityistä huomiota kiinnitetään vuorovaikutukseen, viestintään
ja tiedonsaantiin, yhteisöllisyyteen, työn ja osaamisen arvostukseen sekä ihmisten yhdenvertai-
suuteen.

Henkilöstön määrä on kuluneella kaudella pysynyt jokseenkin ennallaan. Eläköitymisiä on ollut kaikkiaan 11, mikä on lähes puolet vähemmän kuin edellisellä toimintakaudella. Vanhuuseläkkeelle on jääty keskimäärin hieman alle 65-vuotiaana. Tämä tarkoittaa, että eduskunta on edelleen houkutteleva työpaikka, sillä sen lisäksi, että työurat ovat pitkiä, eläkkeelle jääään myöhemmin kuin muualla valtion virastoissa.

Tuloksellisuus

Pääsihteeri

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Pääsihteerin toimintayksikölle vuodelle 2019 määritetty tavoite:</p> <p>1. Strategisen johtamisen ja johtoryhmän toiminnan tehostaminen ja edelleen kehittäminen. Johtoryhmän päätöksistä ja linjauksista tiedotetaan säännöllisesti. Kanslian palveluita kehitetään toimintaympäristön muutosten mukaisesti.</p>	Erinomainen	<p>Johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti viikoittain kokoonpanolla, johon kuuluvat osastojen johtajat, henkilöstöjärjestöjen edustajat sekä tarkastuspäällikkö. Tarpeen mukaan asian valmistelusta vastaavia virkamiehiä kutsutaan kokoukseen esittelemään käsiteltävää asiaa.</p> <p>Kokouksissa on käsitelty valmistelevasti eduskunnan kanslian kannalta keskeiset asiat ja hankkeet. Kokouksen pöytäkirjat julkaistaan Areenalla heti kun edellisen viikon pöytäkirja on hyväksytty seuraavassa kokouksessa eli viikon sisällä kustakin kokouksesta. Lisäksi maanantaisin pidettävän kokouksen esityslista julkaistaan edellisenä perjantaina Areenalla.</p> <p>Johtoryhmä on kannustanut kaikkia esimiesasemassa olevia (myös apulaistoimistopäälliköitä ja valiokuntien apulaissihteereitä) osallistumaan esimiesten koulutustilaisuuksiin sekä painottanut koulutuksen tärkeyttä.</p> <p>Johtoryhmä on osallistunut uuden strategian valmisteluun käsittelemällä sen sisältöä ja käymällä keskustelua strategiaa valmistelleen työryhmän ehdotuksista. Johtoryhmä on myös seurannut eduskuntatyön uudistamistyöryhmän työtä. Johtoryhmä seuraa kanslian palveluiden kehittämistä.</p>
<p>Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet:</p> <p>2. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta</p>	Hyvä	<p>Palveluprosesseista on laadittu jonkin verran dokumentteja eri osastoilla. Pääsihteerin yksikön palveluprosesseja ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi laatia, sillä sihteerien palvelut vaihtelevat ajankohdasta ja esimiehestä riippuen, jolloin pitäviä prosesseja ei juurikaan muodostu.</p>

3. Kehitetään työyhteisötaitoja	Hyvä	<p>Pääsihteerin yksikön virkamiehet tekevät päivittäin yhteistyötä ja tässä myös työyhteisötaidot kehittyvät. Vuosittainen virkistyspäivä yhdessä istuntoyksikön kanssa vahvistaa omalta osaltaan työyhteisötaitoja ja yhteisöllisyyden tunnetta. Tarpeen mukaan tarjolla on myös kursseja työyhteisötaitojen parantamiseksi.</p> <p>Puhemiesten erityisavustajat ovat tehtävässään yhteydessä esimiehiinsä ja heidän asemansa on varsin erilainen työyhteisössä.</p>
---------------------------------	------	---

Keskuskanslia

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2017 priorisoidut toimenpiteet (jatkuu vuonna 2019):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varmistetaan päätöksenteon säännöstenmukaisuus ja oikea-aikaisuus <p>Tähän liittyvät tulossuunnitelmassa asetetut tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Suunnitellaan täysistunnot siten, että valtiopäiväasiat saadaan vietyä oikea-aikaisesti päätökseen keskeiset ja kiireelliset asiat priorisoiden o Kiinnitetään suunnittelussa huomioita ennakointiin ja pidemmän aikavälin suunnitteluun o Viedään päätökseen sisäisen ohjeistuksen kodifiointi o Selkiytetään täysistuntotyöhön liittyvillä verkkosivuilla olevaa ohjeistusta 	Erinomainen	<p>Jatkettu sähköisen istuntosuunnittelu-työtilan käyttöä.</p> <p>Valmisteltu ja otettu käyttöön koko vaalikauden kattava istuntosuunnitelma.</p> <p>Tiivistetty yhteistyötä ja ennakointia valtioneuvoston kanssa perustamalla kaikki ministeriöt kattava lainsäädäntöjohtajien verkosto.</p> <p>Sisäisen ohjeistuksen kodifiointia jatkettu eri yksiköissä. Täysistuntotyöhön liittyvän ohjeistuksen kattava nk. valtiopäiväopas koottu.</p> <p>Selkiytetty verkkosivuilla olevaa täysistuntotyöhön liittyvää ohjeistusta.</p>

Kanslian strategiassa vuodelle 2019 priorisoidut toimenpiteet: 2. Kehitetään mobiilipalveluita	Hyvä	Otettu käyttöön responsiiviset täysistuntosivut.
Muut vuodelle 2019 määritetyt tavoitteet: 3. Osallistutaan aktiivisesti eduskuntatyön uudistamistyöryhmän työhön	Hyvä - kesken	Keskuskansliassa on valmisteltu uudistamistyöhön liittyviä taustapapereita ja osallistuttu muutoinkin aktiivisesti uudistamistyöryhmän työhön jäsenenä ja sihteeristössä.
4. Valmistellaan ja toteutetaan vaalien jälkeen alkava osaston toimialaan liittyvä perehdytys; kohteena erityisesti eduskuntaryhmät	Erinomainen	Osallistuttu kanslian järjestämään perehdytyskoulutukseen. Tämän lisäksi on tarjottu ja toteutettu erilliskoulutusta yksittäisissä eduskuntaryhmissä niistä tulleiden pyyntöjen mukaisesti.
5. Osallistutaan Eduksin, Case Managerin, Salin ja Hete-kan kehitystyöhön	Hyvä - kesken	Kaikki yksiköt ovat osallistuneet aktiivisesti kehitystyöhön. Hankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.
6. Selvitetään ja otetaan käyttöön keinoja, joilla edesautetaan työssäjaksamista erityisesti kiirehuippuina	Hyvä, jatkuvaa toimintaa	Asiasta on käyty keskusteluja eri yksiköissä, prosesseja on kehitetty ja lisätty resursseja kiirehuippuihin.
7. Hyödynnetään uutta teknologiaa (mm. selvitetään puheentunnistuksen tarjoamia mahdollisuuksia)	Hyvä - kesken	Aloitettu puheentunnistusprojekti ja viety läpi POC-vaihe. Jatketaan projektia siirtymällä hankintamenettelyyn. Ruotsin kielen toimistossa on testattu konekäännin-ohjelmaa.
8. Viedään eteenpäin hyvä virkakieli -hanketta	Erinomainen - kesken	Kaikki kanslian osastot kattava työryhmä on perustettu keskuskanslian vetovastuulla. Syksyn aikana työryhmä on mm. järjestänyt kyselyn hyvästä virkakielestä ja suunnitellut tulevaa toimintaa.
9. Turvataan riittävät resurssit mm. osaamista laajentamalla ja jatkamalla yhteistyötä valiokuntasihteeristön kanssa	Hyvä	Jatkettu yhteistyötä valiokuntasihteeristön kanssa (3 yhteistä virkamiestä). Hyödynnetty sijaisuuksia kierrättämällä virkamiehiä eri tehtävissä ja myös eri yksiköissä. Varauduttu lähitulevaisuuden eläköitymisiin varmistamalla keskeisen tietotaidon siirtyminen. Perustettu nk. EVEK-tiimi koordinoimaan eduskunnan vastausten ja kirjelmien laatimista.
Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet: 10. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta	Hyvä - kesken	Yksiköissä on valmisteltu palveluprosessikuvauksia.
11. Kehitetään työyhteisötaitoja	Hyvä	Teema on ollut esillä mm. osaston kehittämispäivillä.

Valiokuntasuhteeristö

Tavoite	Arvosana (erinomai- nen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2017 priorisoidut toimenpiteet (jatkuu vuonna 2019):</p> <p>1. Varmistetaan päätöksenteon säännösten mukaisuus ja oikea-aikaisuus</p> <p>Tähän liittyvät tulossuunnitelmassa asetetut tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Valiokuntien työssä lisätään sähköistä työtapaa ja vähennetään paperijakelua. Parannetaan asiantuntijoiden kuulemisen suunnittelua esimerkiksi kutsujen ajoituksen ja kuultavien määrän osalta. Jokaisen valiokuntakokouksen ennakkovalmistelut hoidetaan niin, että kokoukset voivat sujua suunnitellusti ja muutoinakin asianmukaisesti. asiat valmistellaan siten, että ne ovat päätettävissä, kun valiokunta on siihen valmis. Kokouksen esityslistan ensimmäinen versio saatetaan verkossa nähtäväksi yleensä viimeistään kokousta edeltävänä päivänä. 	<p>Erinomainen</p> <p>Tyydyttävä</p> <p>Hyvä</p>	<p>Valiokuntien päätöksenteko on tapahtunut säästöjen ja käytäntöjen mukaisesti. Valiokuntakansliat ovat valmistelleet kokoukset ja päätöksiä siten, että valiokunnat ovat voineet tehdä päätökset, kun valiokunnat ovat olleet siihen valmiita. Vaalikauden päättyessä hallituksen esityksiä raukesi poikkeuksellisen paljon. Se johtui kuitenkin poliittisen päätöksenteon vaikeudesta; ei virkamiesvalmistelun viivästyisestä.</p> <p>Sähköisen työtavan käyttö ei ole edennyt valiokunnissa. Osaltaan tilanteeseen vaikutti vaalikauden lopussa joidenkin valiokuntien suuri työmäärä, jolloin paperiset asiakirjat koettiin kätevämpinä.</p> <p>Kokousten valmistelun osalta ja asiakirjojen julkistamisen osalta tavoitteet on saavutettu hyvin.</p>
<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2019 priorisoidut toimenpiteet:</p> <p>2. Kehitetään mobiilipalveluita</p>	<p>Tyydyttävä</p>	<p>Valiokuntien sähköisten työtilojen käytettävyys on pysynyt kokonaisuutena tyydyttävällä tasolla, vaikka responsiivisuus on parantanut käytettävyyttä.</p>

<p>Muut vuodelle 2019 määritetyt tavoitteet:</p> <p>3. Ylläpidetään valiokunnan päätettäväksi saatettavien mietintö- ja lausuntoluonnosten korkeaa tasoa. Ne ovat laadultaan asiasisältöisesti, oikeudellisesti ja lakiteknisesti virheettömiä sekä kielellisesti ymmärrettäviä ja moitteettomia sekä vastaavat valiokunnan valmistavassa keskustelussa ilmaismia kantoja.</p>	<p>Erinomainen</p>	<p>Valiokunnan päätöksenteon pohjana olevia lausunto- ja mietintöluonnoksia ja lopullisia asiakirjoja koskevat laadulliset tavoitteet on saavutettu. Apulaispääsihteeri käy läpi mietinnöt ja lausunnot sekä tarvittaessa ilmoittaa korjaustarpeista. Ilmoitusten määrä on pysynyt alhaisella tasolla.</p>
<p>4. Mietintöjen päätösehdotukset muotoillaan niin, että ne sellaisenaan toimivat päätöksenteon pohjana täysistunnossa. Huolehditaan lisäksi teknisesti siitä, että vastalauseiden ja eriävien mielipiteiden päätösehdotukset ovat sellaisia, että suoraan niiden perusteella voidaan tehdä ehdotuksia täysistunnossa.</p>	<p>Erinomainen</p>	<p>Päätösehdotukset ovat olleet lähes virheettömiä.</p>
<p>5. Valiokuntien pöytäkirjat saatetaan verkossa nähtäväksi yleensä viimeistään kokousta seuraavana arkipäivänä. Valiokuntien poissaolotilastot päivitetään jokaisen istuntokuukauden puolessa välissä ja istuntokauden päättyessä.</p>	<p>Hyvä</p>	<p>Muutamia poikkeamia aikataulutavoitteesta.</p> <p>Tilastoinnin ajantasaisuuteen on jouduttu kiinnittämään huomiota.</p>
<p>6. Työtyytyväisyyttä lisääviä tekijöitä vahvistetaan mm. hyödyntämällä vuonna 2019 tehtyjen työpaikkaselvityksen ja työtyytyväisyyskyselyn tuloksia. Jatketaan valiokuntakanslioiden sihteerien ja valiokunta-avustajien koulutusohjelmaa, mm. tutustuen muiden osastojen ja valtion hallinnon toimintaan.</p>	<p>Tyydyttävä</p>	<p>Työtyytyväisyystulokset olivat keskimäärin hyvällä tasolla. Osaan tyytymättömyyden kohteista (palkkaus) ei voi vaikuttaa osastotasolla.</p> <p>Tiedonkulku kaipaa kehittämistä.</p>

Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet:	Hyvä	Valiokuntasihteeristön palveluprosessit määritellään varsin pitkälti säädöksissä ja Valiokuntaoppaassa. Edustajien antaman palautteen mukaan palveluihin ollaan tyytyväisiä.
7. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta		
8. Kehitetään työyhteisöaitoja	Kesken	Esimiehinä toimivat valiokuntaneuvokset ovat osallistuneet esimiesvalmennukseen. Tarve muun henkilöstön koulutukseen.

Hallinto- ja palveluosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
Kanslian strategiassa vuodelle 2017 priorisoitu toimenpide (jatkuu vuonna 2019): 1. Kehitetään sähköisiä työmenetelmiä ja verkkopalveluja sekä varmistetaan niiden toimivuus	Hyvä/kesken	Internetsivusto on migroitu SharePoint 2019 -versioon, intranetsivustot migroidaan vuonna 2020. Verkkosivustojen testausta on kehitetty ja automatisoitu. CaseManager-toteutus on edennyt aikataulullisesti suunnitellun mukaan. VAHVA-integraation toteutus mahdollisesti vuonna 2021 VAHVAn PTJ- ja Eutori-uudistusaikataulun mukaan. KATI-Kansanedustajatietojen hallintajärjestelmän tavoitearkkitehtuuri on kuvattu ja hankinta-asia-kirjoja on valmisteltu. Tietosisällön tarkistus on meneillään.
Kanslian strategiassa vuodelle 2019 priorisoitu toimenpide: 2. Kehitetään mobiilipalveluita	Hyvä	Verkkosivustojen responsiivisuuden toteuttaminen on edistynyt suunnitellusti. Haun jatkokehittäminen ja Intranetin mobiilioptimointi ovat edenneet.
Näihin liittyy tulossuunnitelmassa asetettu tavoite: o Tietohallintotoimistossa kehitetään mobiilipalveluja edelleen erityisesti kansanedustajien työn tueksi, kehitetään sähköisiä työmenetelmiä ja verkkopalveluja ja varmistetaan tietoteknisten palvelujen toimivuus ja tietoturva.		On otettu käyttöön eduskunnan hybridikäyttäjätietopalvelu (ADFS), O365 Skype ja OneDrive.

<p>Kanslian strategiassa vuodelle 2019 priorisoidut toimenpiteet:</p> <p>3. Kannustetaan sisäiseen ja ulkoiseen tehtäväkiertoon</p>	Kesken	<p>Tehtäväkiertoa on toteutettu muiden virastojen, mm. Suomen Pankin, Kelan ja Tasavallan presidentin kanslian välillä.</p> <p>Tehtäväkierto kanslian sisällä on perustunut enimmäkseen sijaisuuksiin.</p>
<p>4. Tiedotetaan Areenassa osastojen, yksiköiden ja henkilöstön tehtävistä.</p>	Kesken	<p>Osastojen ja yksiköiden tehtävistä on saatavilla tietoa, virkamiesten omien toimenkuvien avaaminen on henkilöiden itsensä vastuulla.</p>
<p>5. Osallistutaan aktiivisesti digitalisaation kehitykseen</p> <p>Tähän liittyy tulossuunnitelmassa asetettu tavoite:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Toteutetaan Handi-hanke ja järjestetään hankintakoulutusta. 	Hyvä/kesken	<p>Hallinto- ja palveluosaston toimintayksiköt vastasivat Handin eli tilaamisen ja laskujen käsittelyjärjestelmän käyttöönotosta.</p> <p>HPO:n esikuntatoiminnot toteutti Handi-järjestelmän maksuliikennekäytäntöjen koulutukset.</p> <p>Hankintaprosessiin ja tilauskäytäntöihin liittyvä koulutus toteutetaan Eduskunnan kanslian hankintasäännön päivittämisen yhteydessä.</p> <p>Eri osastojen hankintasuunnitelmat ovat olennainen osa kanslian toiminta- ja taloussuunnittelua. Hankintojen toteutumista seurataan ja seurataan on luotu toimintamalli raportointitaulukkoineen.</p>
<p>6. Edistetään työkykyä ja -terveyttä ennakoivasti</p> <p>Tähän liittyy tulossuunnitelmassa asetettu tavoite:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Työterveyshuollon painopistealueet ovat tuki- ja liikuntaelinsairauksien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoito, kuntoutussuunnitelmien laatiminen, psykisen jaksamisen tuki, kognitiivinen ergonomia, kuntoutuksen strateginen kehittäminen ja työterveysneuvottelu- ja esimiestäpaamiskäytäntöjen vahvistaminen yhteistyössä henkilöstöhallinnon ja työsuojeluorganisaation kanssa. 		<p>Eduskunnan työterveyshuollon toiminta perustuu vuosittain päivitettävään, hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaiseen toimintasuunnitelmaan ja laadittavaan taloussuunnitelmaan. Työterveyshuoltojen on ylläpidettävä laatukansiota, jossa kuvataan työterveyshuollon eri vastuualueiden ja työvaiheiden prosesseja ja jota päivitetään säännöllisesti. Säännölliset, vähintään vuosittaiset esimiestäpaamiset yhdessä työterveyshuollon kanssa vahvistavat myös proaktiivista työtettä. Työterveyshuolto myös tarvittaessa koordinoi ja on tukena työyhteisöjen työhyvinvointia edistävissä toimenpiteissä.</p> <p>Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja -oireiden ennaltaehkäisevän työn perustaa on ergonomian parantaminen ja ylläpito. Myös toteutuneet avokuntoutus-liikuntaryhmät laitoshuoltajille ovat tukemassa ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa. Varsinkin uuden vaalikauden alussa ergonomiatyöpaikkakäynnit ovat toteutuneet kattavasti. Käyntien yhteydessä annetaan myös tarvittaessa henkilökohtaista ergonomiohjausta. Työterveyshuollon perustyössä ohjataan asiakkaita mahdollisimman varhaisessa vaiheessa liikkumaan ja osallistumaan myös työnantajan tarjoamiin liikuntamahdollisuuksiin. Asiakkaille laaditaan tarpeenmukaisesti omia liikunta- ja kuntosaliohjelmiä. Kuntoutuksen suuntaus on nimenomaisesti</p>

		<p>sekä yksilö- että ryhmätasolla ohjelmien toteuttaminen arjen keskellä.</p> <p>Psyykkisen jaksamisen tukitoimenpiteet toteutuvat niin yksilötasolla vastaanottotyössä kuin myös työpaikkaselvitysten yhteydessä työyhteisötasolla. Kognitiivista ergonomiaa, erityisesti palautumista on käsitelty myös aihe- ja sisältötasolla eri yhteyksissä ja työyhteisöissä. Työterveysneuvottelukäytäntö jatkuu, käytännöllä on työkykyä tukeva merkitys. Esimiestapaamiset ovat toteutuneet suunnitelmallisesti. Niiden asema on vakiintunut ja informatiivisestikin niiden rooli on vahvistunut toimintaa ohjaavasti niin yksikköön/osastolle kuin myös työterveyshuoltoon.</p>
<p>Muut vuodelle 2019 määritetyt tavoitteet:</p> <p>6. Toteutetaan vuonna 2019 päättyvän strategiakauden tavoitteet.</p>	Hyvä	Strategian tavoitteet on käyty läpi kanslian johtoryhmässä ja todettu niiden toteutuminen.
7. Osallistutaan kanslian uuden strategian laadintaan.	Tyydyttävä	Strategiaan otettiin konkreettisena tavoitteena hiilineutraali eduskunta vuoteen 2023 mennessä. Tavoite strategisesta kannanotosta resurssien käyttöön ei toteutunut.
8. Osallistutaan vaalikauden vaihtumisen edellyttämiin toimiin johtaen uuden eduskunnan vastaanottamiseen liittyviä toimia.	Hyvä Hyvä	<p>Uudet edustajat ja avustajat otettu vastaan, perehdytys edustajan palkkionmaksuperusteisiin ja käytäntöihin on toteutettu, kuten myös avustajien rekrytointi ja opastus palvelussuhdekysymyksiin.</p> <p>Vaalikauden vaihteessa kansanedustajille toteutettiin tehokas perehdytys matkustuksen käytäntöihin ja heille jaettiin tiivis opas matkustuksen ohjeista.</p>
9. Palvelukeskuksessa uusi asiointi- ja tapahtumapalvelut-toimintayksikkö vakiinnuttaa toimenkuvansa ja kehittää toiminnallisia prosessejaan.	Hyvä	Matkahallinto siirrettiin suunnitellusti vuoden 2020 alusta palvelukeskus yhteisiin, mikä mahdollistaa toimivan palvelun kehittämisen ja ohjaamisen yhteistyössä palvelukeskuksen päällikön ja hankepäällikön kanssa. Päivittäisiä matkahallinnon neuvonta-, yhteistyö ja maksuliikennetehtäviä hoitaa kaksi henkilöä. Muilta osin asiointi- ja tapahtumapalveluiden palvelutarve- ja resurssikartoitus jatkuu 2020 uuden palvelupäällikön johdolla.
10. Kansanedustajien palvelukysely 2019 toteutetaan alkuvuodesta.	Hyvä	Kysely toteutettiin, vastauksia saatiin 72 edustajalta.

<p>11. Kiinteistötoimistossa tavoitteena on A-, C- ja F-sisäänkäyntimuutosten toteuttaminen, peruskorjauksen täydennystöiden loppuunsaattaminen ja eri tietosäilytysten sähköisten arkistojen toteuttaminen sekä kansallisomaisuuteen kuuluviin kalusteisiin ja taideteoksiin liittyvät toimet.</p>	<p>Hyvä</p> <p>Tyydyttävä</p> <p>Erinomainen</p>	<p>C- ja F-sisäänkäynnit saatiin valmiiksi sovittuna päivänä, A-sisäänkäynti muutaman päivän myöhässä. Välttämättömien lisätöiden takia kustannukset ylittivät jonkin verran.</p> <p>Palautus- ja täydennystöitä saatiin melko paljon toteutettua, mutta osa jäi tehtäväksi vielä vuonna 2020.</p> <p>Peruskorjauksen konservointihankkeiden sähköinen arkistoaineisto on järjestetty.</p>
<p>12. Henkilöstöpolitiikassa keskeisenä tavoitteena on työhyvinvoinnin parantaminen, mihin pyritään paitsi työtapojen joustavuuden kehittämisen sekä työterveyshuollon toimin, myös uudistamalla virkaehtosopimukseen liittyviä tavoite- ja kehityskeskustelukäytäntöjä. Henkilöstöpolitiikkaa vahvistetaan henkilöstöpäällikön palauttamisella kansliaan. Avustajien osalta kehittämistavoitteena on avustajien entistä vahvempi kiinnittyminen kanslian henkilöstön osaksi ottaen kuitenkin huomioon heidän erityisasemansa kansanedustajien työnjohdon piirissä. Kehittämistyössä hyödynnetään pääsihteerin johtaman työryhmän työn tuloksia.</p>	<p>Tyydyttävä/kesken</p>	<p>Työtapojen joustavuutta on edistetty mm. etätyömahdollisuuksista sopimalla sekä tarjoamalla etätöiden mahdollistavat työvälineet.</p> <p>Virkaehtosopimuksella muutetut käytännöt joustavammista kehityskeskusteluista on otettu käyttöön.</p> <p>Työterveyshuollossa on toteutunut 2010-luvulla selkeästi painopisteen siirtyminen lakisääteiseen ja muuhun ennaltaehkäisevään työhön. Työpaikkaselvitysprosessia on kehitetty ja kehitetään edelleen. Työpaikkaselvitysten purkutilaisuuksiin ovat osallistuneet säännönmukaisesti työsuojelu- ja henkilöstöpäällikkö, mikä vahvistaa työpaikkaselvitysten ja niiden sisällön merkitystä, roolia ja tukee vastuunjako</p>
<p>Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet:</p> <p>13. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta</p>		<p>Palvelukatalogi on otettu käyttöön palvelukeskuksessa.</p>
<p>14. Kehitetään työyhteisötaitoja</p>		<p>Osastolle (työterveysasema) on koulutettu työyhteisösovittelija.</p>

Kansainvälinen osasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
1. Vaalien jälkeen valittujen kansainvälisten valtuuskuntien ja kansainvälisten valtuuskuntien jäsenten avustajien perehdyttäminen ao. järjestön toimintaan	Erinomainen	Kansanedustajien perehdytys kansainvälisten valtuuskuntien ja kansainvälisten järjestöjen työhön on toteutunut kertomusvuoden aikana. Eduskunnan yhdeksään pysyvään kansainväliseen valtuuskuntaan kuuluu 103 kansanedustajaa.
2. Suomessa järjestettävien kansainvälisten parlamentaarikkokousten sisällöllinen valmistelu ja kokousten onnistunut toteutus	Erinomainen	Vuoden 2019 aikana toteutettiin useita parlamentaarikkokouksia Suomessa (mm. PN:n kokoukset syyskuussa, EN:n ulkosuhdealakomitean kokous).
3. Osaston sisäisen työnjaon, sijaisuuksien ja resurssien allokoinnin tarkastelu sekä kansainvälisten toimijoiden asiasisältöisen synergian kehittäminen jatkossakin	Hyvä	Asiaa on käsitelty osastokokouksissa ja substanssivirkamieskokouksissa. Lisäksi on aloittanut uusi virkamies, jonka tehtävänä on läpileikkaavasti avustaa osastoa turvallisuuspolitiikkaan ja erityisesti rauhanvälitykseen liittyen.
4. Tiivis yhteistyö valtioneuvoston kanssa (mm. maa- ja alueverkostojen toiminta, temaattinen yhteistyö)	Erinomainen	Kansainvälisen osaston virkamiehet osallistuvat keskeisten valtioneuvoston maa- ja alueverkostojen toimintaan sekä temaattiseen yhteistyöhön (esim. Kiina, Venäjä, Barents, pohjoismainen, arktinen, jne.).
5. Säännöllinen yhteistyö eduskunnan kanslian muiden osastojen ja eduskuntaryhmien kanslioiden kanssa, mukaan lukien naisverkoston kasvava kansainvälinen yhteistyö	Hyvä	Tiivistetty yhteistyötä puolustus- ja ulkoasiainvaliokuntien sihteeristöjen kanssa valtuuskuntien toimintaan liittyen. Eduskunnan naisverkoston kanssa tiivistetty yhteistyötä sekä budjettiin että tiedonvaihtoon liittyen. Lisäksi järjestettiin erillinen tapaaminen eduskuntaryhmien kanslioiden kv-vastaavien kanssa.
6. Kansainvälisen yhteistyön näkyvyyden lisääminen sisäisessä viestinnässä, mukaan lukien osaston vastuu Areenan tiedottamisessa	Kesken	Työ eduskunnan kansainvälisen yhteistyön näkyvyyden lisäämiseksi sekä sisäisessä viestinnässä että eduskunnan ulkoisten internetsivujen osalta käynnistyi mutta jatkuu alkuvuonna 2020.
7. Osaston henkilöstön perehdyttäminen kanslian muiden yksiköiden toimintoihin osana perehdytyskoulutusta ja tehtäväankiertoa	Kesken	Osaston henkilökunta osallistuu kanslian koulutuspalveluiden järjestämään toimintaan (mm. perehdytyskoulutus, esimieskoulutus, jne.). Lisäksi osastolla kannustetaan tehtäväankiertoa.
8. Tassu-tiimin yhteistyön formaattien kehittäminen (vierailut ja kansainväliset kokoukset)	Hyvä	Pyritään jatkuvasti kehittämään tiimin toimintaa. Järjestetty palautekeskusteluja toteutuneiden vierailujen jälkeen.

Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet:		Osastolla käyty palveluprosesseja läpi kun osaston arkistointimuodostussuunnitelmaa laadittiin keväällä 2019.
9. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta		
10. Kehitetään työyhteisöaitoja		Osaston virkamiehet ovat osallistuneet sekä koulutuspalveluiden järjestämään koulutukseen että ulkopuolisiin koulutuksiin aiheeseen liittyen. Työyhteisötaito-tema ollut esillä osaston virkistys- ja kehittämispäivillä.

Tieto- ja viestintäosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
Kanslian strategiassa vuodelle 2019 priorisoitu toimenpide: 1. Kehitetään mobiilipalveluita	Hyvä	Julkisen sivuston responsiivisuustyö (mobiilikäyttö) valmistui ja myös intranetin (Areena) muuttaminen responsiiviseksi eteni loppusoralle.
Muut vuodelle 2019 määritetyt tavoitteet: 2. Verkko- ja vierailijapalveluhankkeet jatkuvat jatkuvat yhteistyössä tietohallinnon ja turvallisuusosaston kanssa	Erinomainen	<p>Julkisen verkkopalvelun kehittämisen painopisteinä olivat hakupalvelut, mobiilikäyttö ja käytettävyys. Ecofiden avulla toteutettiin käyttäjätestaus ja -kysely, johon vastasi 760 henkilöä. Keskeiset kohteet, kuten sivuston rakenne, tiedon löydettävyys sekä sivustossa liikkuminen, arvioitiin positiivisemmaksi kuin edellisessä vuoden 2017 kyselyssä. Yleisarvosanan keskiarvo nousi 7,7:stä 7,9:ään.</p> <p>Eduskunnan arkistoon hankittiin uusi asiainhallintajärjestelmä, joka otetaan käyttöön tänä keväänä. Avoimen datan toinen vaihe ja verkkopalvelun saavutettavuushanke käynnistyivät.</p> <p>Keväällä avattiin eduskunnan oma verkkolähetyskanava sekä otettiin käyttöön uudet verkkolähetys- ja kamerajärjestelmät. Verkkolähetystä toteutettiin myös liikkuvalla kalustolla.</p> <p>EU-puheenjohtajuuskauden parleu2019-sivusto avattiin ja se palveli osallistuvia valtuuskuntia, mediaa ja suurta yleisöä.</p>

		<p>Twitterin ja Facebookin seuraajamäärä jatkoi kasvuaan (17 %).</p> <p>Opastetuille vierailuille osallistui 40 000 päivävierasta ja 8 500 iltavierasta. Vierailijaohjetta päivitettiin. Opasvarausjärjestelmän toimivuudessa oli jatkuvia ongelmia.</p>
3. Päätöksenteon tietotukihanke, joka on osa puhe- miehen johtamaa eduskuntatyön uudistusta, jatkuu vuoteen 2022/23 asti.	Erinomainen/jatkuu	Hankkeen projektisuunnitelma hyväksyttiin eduskuntatyön uudistamisryhmässä helmikuussa. Seuraavaksi kartoitettiin palvelujen nykytila ja hankittiin vertailevaa tietoa Pohjoismaiden ja muiden parlamenttien tietotukipalveluista. Hanke jatkuu vaalikauden loppupuolelle.
4. Koululaispalvelujen uudistus käynnistyy (koulu- ja koululaisvierailut, verkkopalvelut, Nuorten Parlamentti, opettajayhteistyö)	Hyvä/jatkuu	Koululaispalvelujen uudistus käynnistyi yhteistyössä opettajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Eduskunta oli mukana Educa-messuilla ja veteraanikansanedustajat käynnistivät kouluvierailutoiminnan. Valmistauduttiin maaliskuun 2020 Nuorten parlamenttiin.
5. Elektronisen kirjaston kehittämishanke käynnistyy.	Hyvä	Uusi kirjastojärjestelmä hankittiin ja otetaan käyttöön 2020. Verkkolehtien ja -tietokantojen sekä niihin liittyvien käyttöliittymien uudistus käynnistyi.
6. Osaston palvelut toimivat hyvin ja asiakkaiden tarpeita tyydyttävästi. Keskeisiä palveluita ovat kirjasto- ja arkistopalvelut, selvitys-, analyysi- ja laskelmapalvelut sekä media-, verkko- ja kansalaispalvelut (mukaan lukien opastetut vierailut).	Erinomainen	Tulostavoitteet kirjasto- ja arkistopalveluissa, selvitys-, analyysi- ja laskelmapalveluissa sekä media-, verkko- ja kansalaispalveluissa saavutettiin.
7. Vaalikauden vaihtuessa painottuvat mediapalveluun liittyvät asiat (mm. median Vaalit2019 -tuloksilta, eduskunnan käynnistyminen ja hallituksen muodostaminen) sekä verkko- ja esittelyaineistojen päivitys.	Erinomainen	<p>Median kiinnostus eduskuntaan oli poikkeuksellisen suurta sote-uudistuksen, vaalien, uuden eduskunnan käynnistymisen ja kaksien hallitusneuvottelujen takia. Mediapalvelussa onnistuttiin hyvin.</p> <p>Median vaalien tuloksilta 14.4.2019 Pikkuparlamentissa sujui hyvin. Tilaisuuteen osallistui noin 250 median edustajaa sekä puolueiden johtoa ym.</p> <p>Toimittajaohjelma ja median perehdytyskäyntejä toteutettiin.</p> <p>Esittelyaineistot verkossa ja painettuina uudistettiin.</p>
8. Uuden kanslian strategian valmistelun rinnalla käynnistyvät kirjaston, sisäisen tietopalvelun ja viestinnän strategioiden päivitykset.	Siirtyi vuodelle 2020	Koska kanslian strategia ei valmistunut 2019, osaston strategioiden valmistelu siirtyi vuoteen 2020.

9. Osaston sisäistä työnjakoa kehitetään verkkopalvelutiimillä ja siirtämällä verkkolehtien hankinta sisäisestä tietopalvelusta kirjaston vastuulle.	Hyvä	Kansalaispalvelutiimi ja verkkopalvelutiimi toimivat tuloksekkaasti. Käynnistettiin mm. kirjailija-haastattelut kirjastossa ja eduskuntatilaisuudet Oodissa. Verkkolehtien ylläpidon siirto toteutui.
Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet: 10. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta	Hyvä	Yksiköiden palveluprosessit ovat jo pitkään olleet määriteltyjä ja sujuvia. Parannuksia tehdään arki-työnä ja erityisesti it-uudistusten myötä. Palveluprosesseja kuormittavat tietotekniikassa ja tietoliikenneyhteyksissä usein ilmenevät vikatilanteet.
11. Kehitetään työyhteisötaitoja	Kesken	Työyhteisötaitoja kehitettiin koulutuksella ja kehityspäivissä. Henkilövaje ei mahdollistanut laajempaa kehitystyötä.

Turvallisuusosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
1. Saatetaan päätökseen eduskunnan päärakennuksen turvallisuustekniikan rakentaminen eduskuntaan ja kansanedustajiin kohdistuvien uhkien selvittäneen työryhmän työn tulosten perusteella	Erinomainen	Toteutettu. Tässä vaiheessa suunnitellut sisäenkäynnit on peruskorjattu, pikkuparlamentin sisäenkäynnin turvajärjestelyt uudistettu ja kirjastoon tehty uusi turvatarkastuspiste.
2. Monitorointijärjestelmä - järjestelmän viranomaisharjoitus ja järjestelmän käyttäjien jatkokoulutus	Erinomainen	Viranomaisharjoitus ja jatkokoulutus on pidetty. Harjoituksessa tehtiin tarkennettuja toimintatavalleja, joiden pohjalta järjestelmänkäyttö ja käytönvalvonta on helpottunut.
3. Otetaan käyttöön digitaalinen alusta, jolla seurataan turvallisuusjärjestelmien ja kiinteistöjärjestelmien toimintaa	Kesken	Ei toteuteta.
4. Osallistutaan eduskunnan ympäristöjärjestelmän uudistamiseen ja kehittämiseen Kestävän kehityksen työryhmässä osana ilmastomuutoksen torjumista	Erinomainen	Työ on saatu hyvin käyntiin ja useita energiansäästötoimenpiteitä on toteutettu mm. eduskunnan kanslian kiinteistönhoidon ja talotekniikan piirissä.

5. Osaston henkilöstön työkuorma asetetaan tasaiseksi, oikeudenmukaiseksi ja työhyvinvointia lisääväksi samalla kustannukset optimoiden <ul style="list-style-type: none"> • käydään läpi ja uudistetaan tehtäväkuvaukset • kehitetään edelleen työvuorosuunnittelua ja työtehtävissä kiertoa • järjestetään kaikille eduskunnan henkilöstöön kuuluville turvallisuuskävelyjä ja evakuointiopastus • jatketaan vieraskirjaohjelman käyttöönottoa 	Erinomainen	Tavoitteiden mukaiset toimenpiteet on tehty.
6. Seurataan ja kehitetään vieraiden vastaanottojärjestelyjä	Erinomainen	Toimintatapoja on tarkennettu, henkilöstön ammattitaitoa on lisätty. Turvatarkastusmenetelmiä on kehitetty.
Kanslian strategiassa kanslian johtoryhmälle vastuutetut toimenpiteet: 7. Määritellään palveluprosessit ja seurataan niiden sujuvuutta	Kansliassa kesken	Osastolla palveluprosesseihin on kiinnitetty erityistä huomiota yhdistämällä tinkimätön turvatarkastus ja hyvä asiakaspalvelu.
8. Kehitetään työyhteisötaitoja	Kansliassa kesken	Osaston sisäiset työyhteisötaidot ovat hyvällä tasolla ja osaston yhteistyötaitoja muihin osastoihin nähden kehitetään edelleen jatkuvana prosessina.

Tarkastustoimi

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
1. Päivitetään eduskunnan kanslian toimintoja koskeva sisäisen tarkastuksen riskiarvio.	Erinomainen	Riskiarvio päivitettiin sisäisen tarkastuksen hankesuunnitelman pohjaksi.
2. Toteutetaan kansliatoimikunnan hyväksyttäväksi esitettävän vuosiohjelman mukaiset tarkastukset ja muut tehtävät.	Tyydyttävä	Kansliatoimikunnan hyväksymään työohjelmaan sisältyneistä tarkastuksista vuoden aikana valmistuivat ostopalveluiden hallinnan tarkastus sekä ryhmäkansliarahan käytön ja kirjanpidon tarkastus. Suositusten toimeenpanon seurantatarkastus

		oli lähes valmiina vuodenvaihteessa. Kaksi tarkastusta jäi toteutumatta kahden ensin mainitun tarkastuksen osoittauduttua suunniteltua suuritöisemmiksi.
3. Toteutetaan muut tarkastuspäällikölle osoitetut toimeksiannot; priorisoinnista keskustellaan tarvittaessa puhemiehen kanssa.	Hyvä	Erytistoimeksiantoja ei ollut, mutta palkkiotoimikunnan sihteerin tehtävät edellyttivät suunniteltua suurempaa ajankäyttöä.

Tietosuojavastaava

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tyydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio
1. Avustetaan toimintayksiköitä henkilötietojen käsittelyä koskevien selosteiden laadinnassa.	Hyvä	Vuoden 2019 aikana on avustettu turvallisuusosaston, kirjaston, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja työterveyshuollon tietosuojaselosteiden laadinnassa.
2. Luodaan toimintaympäristö suunnitelmalliselle ja määrämuotoiselle tietosuojatyölle hyödyntämällä digitaalisia tietosuojatyökaluja.	Hyvä	Vuoden 2019 aikana on luotu ja otettu käyttöön keskeiset digitaaliset työkalut tietosuojaselosteiden laadintaa varten. On myös laadittu tietosuojajoheistusta, ja tietokoulutusta on ollut saataville henkilöstölle.

Vaikuttavuus

Eduskunnan kanslian tehtävänä on eduskunnan työjärjestyksen mukaisesti luoda eduskunnalle edellytykset hoitaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Eduskunnan kanslian toiminnan vaikuttavuutta voidaan näin ollen arvioida sitä kautta, miten kanslian palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Tätä seurataan mm. joka toinen vuosi toteutettavilla kansanedustajille suunnatuilla palvelukyselyillä sekä kansanedustajilta saadun palautteen kautta. Kansanedustajien palvelukysely toteutettiin helmi-maaliskuussa 2019 ja sen tuloksia on avattu kohdassa Tuotokset ja laadunhallinta.

Yllä mainittu lähtökohta kanslian toiminnan vaikuttavuuden arviointiin ei kuitenkaan sisällä kanslian yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita. Eduskunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus voidaan johtaa kansanedustajien toiminnan tuloksista, ei eduskunnan kanslian toiminnan kautta. Kansanedustajien toiminnan vaikuttavuutta ei puolestaan arvioida eduskunnan kanslian vaan kansalaisten toimesta. Tästä johtuen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet eivät ole eduskunnan kanslian toiminnassa ensisijaisia.

Toiminnallinen tehokkuus

Eduskunnan kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä voidaan kuvata kanslian toimintayksiköiden kautta. Eduskunnan kansliassa toimintayksiköt on muodostettu pitkälti niiden tehtäväalueiden mukaisesti, joten toimintayksikköpohjainen kuvaus antaa hyvän kuvan kehityksestä tehtäväalueittain. Tukitoimintojen kustannuksia ei ole vieritetty ydintoiminnoille, vaan tehtäväalueet on kuvattu erillisinä kokonaisuuksina.

(1000 euroa)	2017		2018		2019	
	htv	euroa	htv	euroa	htv	euroa
Eduskunnan kanslia, pääsihteeri	8,9	1 467	6,9	1 041	6,9	1 617
Keskuskanslia (täysistuntotyö)	58,5	4 369	58,2	4 470	56,4	4 679
Valiokuntasihteeristö	63,9	6 817	67,6	6 942	70,4	9 030
Hallinto- ja palveluosasto	157,5	21 863	158,9	22 627	155,5	23 971
Kansainvälinen osasto	20,7	3 285	18,2	2 998	18,4	2 799
Tieto- ja viestintäosasto	68,1	5 793	67,9	5 778	69,5	6 110
Turvallisuusosasto	43,7	2 725	44,0	3 220	43,1	2 937
Tarkastustoimi	1,0	146	1,0	145	1,0	151
Tietosuojavastaava (25.5.2018 lukien)	-	-	0,4	40	1,0	68
Kansanedustajan avustajat (kanslian palveluksessa olevat)	117,0	4 535	104,4	4 062	81,6	3 554
Eduskunnan kanslian toimintamenot yhteensä	539,3	51 000	527,5	51 323	503,8	54 917

Suurimmat prosentuaaliset muutokset menoissa vuoteen 2018 verrattuna tapahtuivat pääsihteerin toimintayksikössä, valiokuntasihteeristössä ja kansanedustajien avustajissa. Pääsihteerin osalta muutosta selittävät etenkin kevään 2019 hallitusneuvottelut, joiden kustannukset kohdistuivat pääsihteerin toimintayksikköön. Valiokuntasihteeristössä menoja lisäsivät useat Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella syksyllä 2019 järjestetyt kansainväliset kokoukset sekä kasvaneet palkkamenot. Kansanedustajan avustajien menojen väheneminen johtui etenkin Keskustan eduskuntaryhmän siirtymisestä ns. ryhmäkansliamalliin eduskuntavaalien jälkeen huhtikuussa 2019. Keskustan eduskuntaryhmän avustajat siirtyivät tällöin eduskunnan kanslian palveluksesta ryhmäkanslian palvelukseen.

Myös kansanedustajan avustajien tuottamat henkilötyövuodet vähenivät merkittävästi edellä mainitusta syystä. Muutoin muutokset osastojen henkilötyövuosien määrässä olivat vähäisiä. Suurin muutos oli valiokuntasihteeristössä, jossa kasvu johtui etenkin vaalikauden

lopun suuren työkuorman, EU-puheenjohtajuuskauden sekä kesäkuussa 2019 aloittaneen uuden tiedusteluvalvontavaliokunnan aiheuttamista lisäresurssitarpeista.

Eduskunnan kanslian toiminnan tehokkuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosiin 2017 ja 2018 verrattuna. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa. Toiminnan jatkuva arviointi, kehittäminen ja tehostaminen ovat lähtökohtana kanslian toiminnan ja talouden suunnittelussa ottaen kuitenkin huomioon kansanedustajien työn erityispiirteet ja -vaatimukset.

Tuotokset ja laadunhallinta

Eduskunnan valtiosääntöisen toiminnan mahdollistaminen on eduskunnan kanslian ydintointia. Tämä näkökulma korostuu suoritteiden määrän ja laadun mittaamisessa.

Suoritteiden määrät

Eduskuntatyötä rytmittää merkittävästi osin vaalikauden eteneminen. Näin ollen etenään keskuskanslian ja valiokuntasihteeristön työssä suoritettujen määrää ei ole mielekästä verrata edellisvuoden suoritettuihin vaan edellisen vaalikauden vastaavan ajankohdan suoritettuihin. Vuoden 2019 valtiopäivät olivat vaalikauden ensimmäiset, joten vertailuun on otettu kahden edellisen vaalikauden ensimmäisten valtiopäivien suoritettujen määrät.

Täysistuntotyössä valtiopäivien 2019 suoritettujen määrät noudattivat keskeisiltä osiltaan vastaavia aikaisempia vaalikauden ensimmäisiä valtiopäiviä, joskin hallituksen esitysten, toimenpitealoitteiden, kansalaisaloitteiden ja kirjallisten kysymysten osalta muutos oli huomattava valtiopäiviin 2015 verrattuna.

	2011 vp	2015 vp	2019 vp*)	Muutos 2015-2019 vp
Hallituksen esitykset, valtioneuvoston selonteot ja tiedonannot (kpl)	151	153	111	-27,5 %
Lakialoitteet (kpl)	60	52	43	-17,3 %
Talousarvioaloitteet (kpl)	552	368	392	+6,5 %
Toimenpideoitteet (kpl)	30	28	51	+82,1 %
Kansalaisaloitteet (kpl)	-	5	12	+140,0 %
Kirjalliset kysymykset (kpl)	499	432	904	+109,3 %
Täysistuntotunnit	287	310	298	-3,9 %
Vastaukset ja kirjelmät (sivuja)	891	1 042	965	-7,4 %
Puhemiesneuvoston kokoukset	84	80	78	-2,5 %

*) Tilanne 22.1.2020

Valiokuntatyössä kaikki mitattavat suoritukset vähenivät edellisten vaalikausien ensimmäisiin valtiopäiviin verrattuna. Syynä oli eduskunta- ja valiokuntatyön melko rauhallinen käynnistyminen hallitusneuvottelujen päätyttyä.

Suorite/valtiopäivät	2011 vp	2015 vp	2019 vp	Muutos 2015-2019 vp
Kokoukset	920*	858*	741*	-13,6 %
Mietinnöt ja lausunnot	355	275	217	-21,1 %
Mietinnöt	131	143	115	-19,6 %
Lausunnot	224	132	102	-22,7 %

*) Sisältää SuV:n ja VaV:n jaostojen kokoukset

Valiokuntien matkustuksessa näkyy selvästi matkojen vuosittainen vaihtelu vaalikauden edetessä. Vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä korostuivat valiokuntien tutustumismatkat.

Valiokuntien matkat	2017	2018	2019
Valiokuntien delegaatiomatkat	21	6	13
Naton parlamentaarinen yleiskokous, matkat	5	3	3
Välimeren unionin parlamentaarinen yleiskokous, matkat	1	2	1

Tieto- ja viestintäosastolla suoritteet liittyvät eduskunnan kirjaston, sisäisen tietopalvelun sekä eduskuntatiedotuksen toimintaan.

Suorite	2017	2018	2019	Muutos 2018-2019 %
Kirjaston asiakaskäynnit	31 828	29 000	25 000 **)	-13,8 %
Kirjalainat	66 640	71 000	55 500	-21,8 %
- kaukopalvelu	2 280	2 200	2 030	-7,7 %
- ensilainat	15 000	15 000	11 000	-26,7 %
Kirjaston tietopalvelutoimeksiannot	1 450	1 400	1 400	0,0 %
Kuvalainat	9 315	5 800	8 600	+48,3 %
Tieto- ja viestintäosaston järjestämiin koulutuksiin osallistujat	1 300	400	760	+90,0 %
Sisäisen tietopalvelun selvitys-, laskelma- ja analyysitoimeksiannot	1 300	1 100	1 000	-9,1 %
Uutiskatsaukset	800	800	800	0,0 %
Julkaistut verkkouutiset	700	700	1 500	+114,3 %
Twiitit	1 500	1 293	1 098	-15,1 %
- seuraajia	35 000	40 000	47 000	+17,5 %
- näyttökertoja	2,3 milj.	4,7 milj.	5,4 milj.	+14,9 %
Suorat verkkolähetykset	192	179	177	-1,1 %
- kyselytuntien tv-katsojat	255 000	249 000	305 000	+22,5 %
Vieraita opastetuilla kierroksilla	17 000 *)	60 000	47 977 **)	-20,0 %
- ryhmiä	670 *)	2 800	1 675 **)	-40,2 %
Vieraita Eduskunnan avoimissa ovissa	6 500	4 000	1 000	-75,0 %
Kansalaisinfon tilaisuudet	168	283	173 **)	-38,9 %
Tapahtumat/sidosryhmätillaisuudet	130	70	50**)	-28,6 %
Mediapalvelu (infot, tiedotteet, tietopalvelu, mediatapaamiset)	kymmeniä/ viikko	kymmeniä/ viikko	kymmeniä/ viikko	
Julkaisut ja muut painotuotteet ml. sähköiset versiot	50	50	70	+40,0 %

*) Eduskuntatalon peruskorjaus valmistui syksyllä 2017 ja syksyn aikana vierasryhmiä voitiin ottaa vastaan ainoastaan kahdeksan viikon ajan.

***) Eduskuntatalossa, Kansalaisinfossa ja kirjastossa oli sisäänkäyntien remonteja vaalikauden vaihteesta syksyyn. Tänä aikana ei voitu ottaa vastaan vierasryhmiä eikä järjestää tapahtumia Kansalaisinfossa. Kirjaston palvelu toimi supistetusti.

Hallinto- ja palveluosaston palvelukeskuksessa palvelupyynnöiden hallintajärjestelmään eli ns. tiketointijärjestelmään kirjautuvat järjestelmän piirissä olevien yhteissähköpostien välityksellä saapuvat toimeksiannot sekä osa palvelutiskeillä ja puhelimesta esitetyistä toimeksiannoista. Alla olevaan taulukkoon on kirjattu vuosina 2017–2019 tiketointijärjestelmän kautta tulleet ratkaistut palvelupyynnöt. Esitettyjen palvelupyynnöiden laajuus ja sisältö vaihtelevat merkittävästi. Lisäksi suuri osa palvelukeskuksen palvelupyynnöistä ja -tehtävistä (mm. hallinnon tuki ja matkahallinto) käsitellään muita kuin tiketointijärjestelmän palvelukanavia hyödyntäen.

Toiminto	2017	2018	2019	Muutos 2018-2019 %
Asiointi- ja logistiikkapalvelut	1 779	1 576	4 193 *)	-25,8 %
Kokous- ja tapahtumapalvelut (sis. koulutus-, liikunta- ja ylivirastomestarin palvelut)	2 412	4 078		
Hankintapalvelut	522	591	501	-15,2 %
Henkilöstöhallinto (sis. rekryointipalvelut)	2 353	1 986	2 328	+17,2 %
It-palvelut	14 019	11 637	12 349	+6,1 %
Yhteensä	21 085	19 868	19 371	-2,5 %

*) Asiointi- ja logistiikkapalvelut ja kokous- ja tapahtumapalvelut yhdistettiin 1.1.2019 asiointi- ja tapahtumapalveluiksi. Tästä syystä myös palvelupyynnöiden seuranta on yhdistetty.

Eduskunnan peruskorjauksen valmistumisen myötä on eduskunnan kansliassa ryhdytty kiinnittämään erityistä huomiota kestäväan kehitykseen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen sekä jätehuoltoon. Kestävä eduskunta on myös asetettu yhdeksi kanslian uuden, vuosien 2020-2023 strategian keskeiseksi tavoitteeksi.

	2017	2018	2019	Muutos 2018-2019 %
Kaukolämmön kulutus, MWh	*)	12 165	11 665	-4,1 %
- CO ₂ -päästö (40 % uusiutuvalla tuotettua), tn		1 168	1 108 **)	-5,1 %
Kaukojäähdytyksen kulutus, MWh	*)	3 124	3 272	+4,7 %
- CO ₂ -päästö, tn		187	236 **)	+26,2 %
Sähkön kulutus, MWh	*)	7 972	7 865	-1,3 %
- CO ₂ -päästö (100 % uusiutuvalla tuotettua), tn		0	0	0
Yhdyskuntajätteen määrä, tn	39	34	17	-50,0 %
Energiajätteen määrä, tn	36	29	39	+34,5 %
Kierrätysaste, %	60	70	76	+8,6 %

*) Eduskunnan peruskorjaus oli vielä käynnissä, ei vertailukelpoisia lukuja

***) Energiayhtiön yksikkökohtainen päästöluku g/MWh perustuu 2018 toteutuneeseen.

Palvelukyky sekä suoritteiden laatu

Eduskunnan kanslian palvelujen tuottamisessa korostuu kansanedustajanäkölma. Kansanedustajien tyytyväisyyttä eduskunnan kanslian palveluihin kartoitetaan joka toinen vuosi toteutettavalla kyselyllä. Edellisen kerran kysely tehtiin keväällä 2017.

Vuoden 2019 kysely toteutettiin eduskuntavaalien alla helmi-maaliskuussa 2019. Kysymysten sanamuodot ja sisältö olivat lähes samat kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2017, joten vastaukset ovat hyvin vertailukelpoisia keskenään. Kyselyyn vastasi 72 kansanedustajaa vastausprosentin ollessa 36 % (vuonna 2017 46 %).

Kyselyn mukaan kansanedustajat ovat edelleen hyvin tyytyväisiä kanslian palveluihin. Palvelukokonaisuuksien yleisarvosana oli 4,22 (vuonna 2017 4,18 asteikolla 1=ei lainkaan tyytyväinen–5=erittäin tyytyväinen).

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat valiokuntapalveluihin, täysistuntopuheenvuorojen kirjaamiseen, työterveyshuollon palveluun, tilojen siivoukseen ja muihin kiinteistöpalveluihin, matkustuspalveluihin, kansanedustajan avustajapalveluihin sekä eduskunnan kanslian henkilöstön ammattitaitoon ja osaamiseen. Tyytyväisyys turvallisuuspalveluihin kasvoi merkittävästi. Eduskunnan tietojärjestelmien toimivuudessa, internetin ja intranetin hakupalvelujen toimivuudessa sekä mobiililaitteiden käytettävyydessä valiokuntatyössä nähtiin edelleen eniten parantamisen varaa. Myös verkkoviestintää, yleisötapahtumia sekä median palveluita toivottiin kehitettävän edelleen. Arviot olivat hyvin samansuuntaiset kuin vuonna 2017.

Eduskunnan arvoista (ammattitaito, avoimuus, palveluhenkisyys) kansanedustajat kokivat palveluhenkisyyden toteutuvan parhaiten käytännössä.

Vuosi	2015	2017	2019
Lainsäädäntötyöhön liittyvät täysistuntopalvelut	4,41	4,23	4,32
Vallioikuntapalvelut	4,39	4,49	4,55
Tieto- ja viestintäpalvelut	4,12	3,86	3,95
Kansainvälisiin asioihin liittyvät palvelut	4,21	4,17	4,28
Turvallisuuspalvelut	4,14	3,91	4,25
Hallinnolliset palvelut	4,07	4,03	4,19
Eduskunnan palvelut kokonaisuutena	4,30	4,18	4,22
Arvojen toteutuminen käytännössä	4,27	4,37	4,43

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön määrä ja rakenne

Eduskunnan kansliassa oli henkilöstöä vuoden 2019 lopussa yhteensä 510 henkilöä. Heistä valtaosa eli 82,0 % oli virkasuhteisia. Työsuhteisia oli 18,0 %.

Vakinaisen henkilöstön osuus oli 78,6 % ja määräaikaisen 21,4 %. Määräaikaisesta henkilöstöstä 78 oli kansanedustajien avustajia (vuonna 2018 105). Vuoden 2019 lopussa 113:n kansanedustajan avustajapalvelu tuotettiin eduskuntaryhmien toimesta ryhmäkansliamallin mukaisesti.

Henkilötyövuosien (htv) määrä vuonna 2019 oli yhteensä 503,8 (vuonna 2018 527,5).

Henkilöstömäärä vuosina 2018-2019

Henkilöstö	2018	2019
Virkasuhteisia	427	418
Työsuhteisia	114	92
Kokoaikaisia	513	483
Osa-aikaisia	28	27
Vakinaisia	398	401
Määräaikaisia	143	109
Naisia	340	304
Miehiä	201	206
Kokonaislukumäärä	541	510

Henkilöstömäärä yksiköittäin/osastoittain 2019

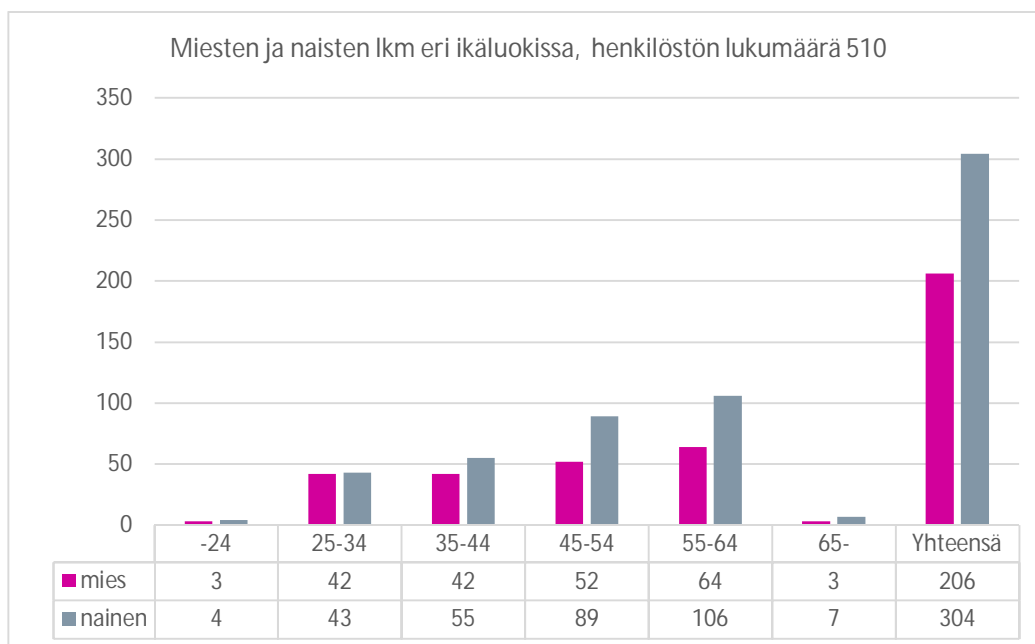
	Vakinaisia	Määräaikaisia	Yhteensä	% koko henkilöstöstä
Eduskunnan kanslia yhteiset	5	2	7	1,4
Keskuskanslia	56	9	65	12,7
Hallinto- ja palveluosasto	149	7	156	30,6
Valiokuntasihteeristö	69	0	69	13,5
Tieto- ja viestintäosasto	63	6	69	13,5
Kansainvälinen osasto	19	1	20	3,9
Turvallisuusosasto	39	5	44	8,6
Sisäinen tarkastus	1	-	1	0,2
Tietosuojavastaava	-	1	1	0,2
Kansanedustajan avustajat	-	78	78	15,3
Yhteensä	401	109	510	100,0

Henkilöstön ikärakenne

Eduskunnan kanslian henkilöstön keski-ikä oli 48,2 vuotta. Miesten keski-ikä oli 47,0 vuotta ja naisten 49,1 vuotta.

Vähintään 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä oli vuoden 2019 lopussa 62,9 %. Alle 35-vuotiaita henkilöstöstä oli 18,0 %. Eduskunnan kanslian suurin ikäryhmä olivat 55–64 -vuotiaat, joita oli 33,3 % henkilöstöstä.

Miesten ja naisten osuudet eri ikäluokissa 2019

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen tehtävätasolle

Eduskunnan kanslian virkasuhteessa olevat, epj-palkkausjärjestelmään kuuluvat henkilöt (402 henkilöä) on luokiteltu Tahti-raportoinnissa valtion palkkatilastointiluokituksen mukaisella tehtävätasoluokituksella. Seuraavaan tarkasteluun on otettu mukaan myös epj-palkkausjärjestelmän ulkopuolisista virkamiehistä (16 henkilöä) eduskunnan kanslian sopimuspalkkaiset, johtavat virkamiehet (11 henkilöä) sekä tietosuojavastaava.

Työsuhteinen henkilöstö jää tämän tarkastelun ulkopuolelle, koska heihin ei sovelleta tehtävien vaativuusluokittelua, joka on tehtävätaasoitteluun perusteena.

Henkilöstön tehtävärakennetta kuvaavissa tarkasteluissa on käytetty seuraavaa tehtävätasoluokitusta:

Johtavat virkamiehet ja toimistopäälliköt: Tähän ryhmään kuuluvat eduskunnan kanslian johtavat virkamiehet sekä toimistopäälliköt ja toimistoihin verrattavien toimintayksiköiden esimiehet.

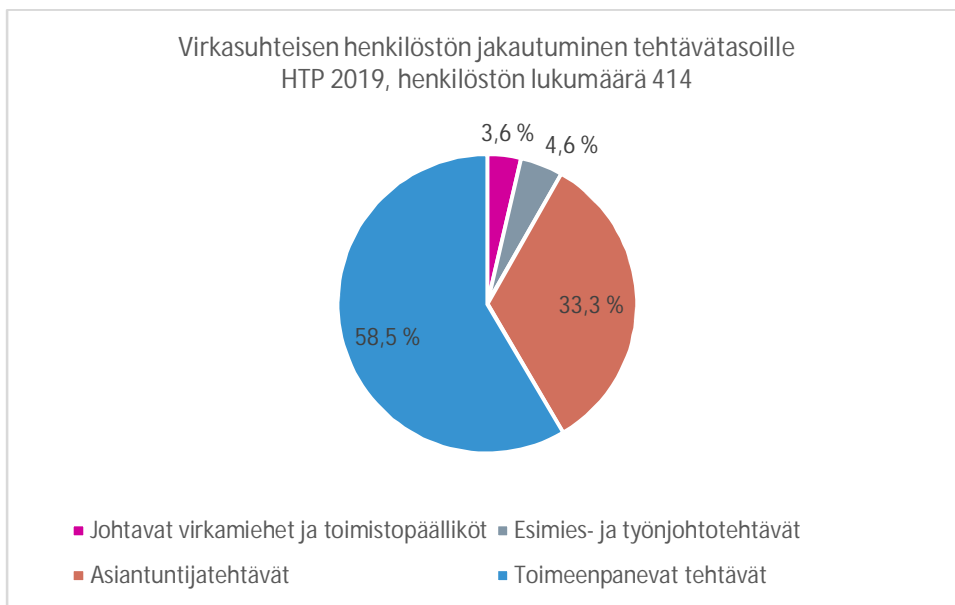
Esimies- ja työnjohtotehtävät: Tähän ryhmään luetaan virkamiehet, jotka toimivat työnjohto- ja esimiestehtävissä, mutta eivät kuulu johtavien virkamiesten ja toimistopäälliköiden ryhmään. Työnjohto- ja esimiestehtävien osuus työajasta on yli puolet. Esimiestehtäväryhmään kuuluu useita suorittavien tehtävien työnjohtotehtäviä.

Asiantuntijatehtävät: Tässä ryhmässä ovat virat ja tehtävät, joissa käytetään virkamiesvaltaa tai tehdään vaativia asiantuntijatyöitä. Johto- ja esimiestöiden osuus on alle puolet kokonaistyöajasta.

Toimeenpanevat tehtävät: Tähän ryhmään kuuluvat tehtävät, joista valtaosa tehdään annettujen ohjeiden tai toimeksiantojen perusteella. Tehtäviin ei sisälly esimies- tai johtamistehtäviä.

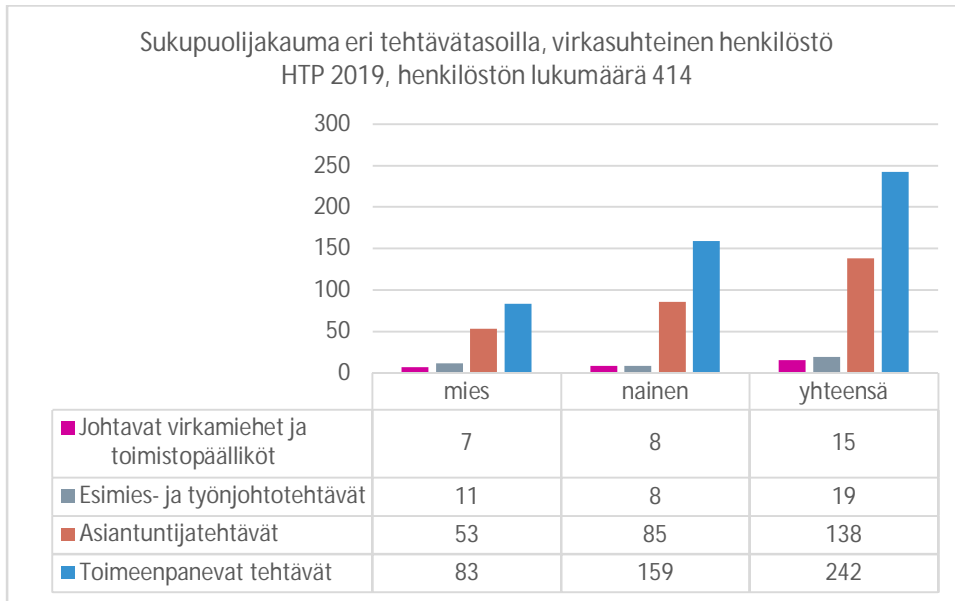
Toimeenpanevat tehtävät muodostavat suurimman tehtävätasoryhmän. Eduskunnan kansliassa toimeenpanevien tehtävien ryhmään on luokiteltu mm. palveluneuvojen ja laitoshuoltajien tehtävät sekä yleiset toimistotyöt.

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen eri tehtävätasolle 2019

Johtotason-, esimies- ja työnjohtotehtävissä naisten osuus oli 47,1 % ja miesten osuus 52,9 %. Asiantuntijatehtävissä oli puolestaan naisia 61,6 % ja miehiä 38,4 %. Toimeenpaneveissa tehtävissä naisten osuus oli 65,7 % ja miesten osuus 34,3 %.

Virkasuhteisen henkilöstön sukupuolijakauma eri tehtävätasoilla 2019

Henkilötyövuodet ja henkilöstömenot

Eduskunnan kanslian henkilöstön määrä oli 510 henkilöä vuonna 2019 ja heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä 503,8 henkilötyövuotta (htv). Henkilötyövuoden hintaan lasketaan kaikki työnantajan maksamat kulut ja siten muodostuvat ns. kokonaistyövoimakustannukset. Näin laskettuna yhden henkilötyövuoden hinta oli 70 383 euroa. Henkilötyöpäivän hinta oli 280,41 euroa.

Henkilötyövuodet, henkilötyövuoden hinta ja henkilötyöpäivän hinta 2016–2019

	2016	2017	2018	2019
Henkilötyövuosien määrä (HTV)	543,4	539,3	527,5	503,8
Henkilötyövuoden hinta (Kokonaistyövoimakustannukset €/HTV)	64 693	63 571	65 289	70 383
Henkilötyöpäivän hinta (€)	256,72	253,27	260,12	280,41

Koulutus ja kehittäminen

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 1,3 työpäivää/htv ja keskimäärin 795 euroa/htv. Tässä kustannuksiin sisältyvät sekä koulutuksesta aiheutuneet välittömät kustannukset (mm. kurssi- ja seminaarimaksut) että välilliset kustannukset (keskimääräiset koulutusajan palkat työnantajamaksuineen).

Vuonna 2019 henkilöstökoulutuksen ja osaamisen kehittämisen pääpaino oli uusien virkamiesten, kansanedustajien avustajien ja ryhmäkanslioiden henkilöstön perehdytyksessä. Viisiosainen Eduskuntapassi-perehdytysohjelma toteutettiin kaksi kertaa vuoden aikana. Lisäksi kanslian johtamista kehitettiin esimiesten viisiosaisessa valmennusohjelmassa. Esimiesvalmennuksen suoritti yhteensä 43 henkilöä.

Vuoden 2019 aikana järjestettiin henkilöstökoulutusta myös tiedon visualisoinnista, kielistä, medianlukutaidosta, vierailijakäytännöistä, tiedonhausta ja ensiavusta. Tietoteknisiä valmiuksia koulutettiin PowerPointistä, SharePointista, Excelistä sekä Office 365:sta. Henkilöstön työyhteisötaitoja vahvistettiin itsensä ja oman työn johtamisen koulutuksella sekä työyhteisön vuorovaikutus -koulutuksella.

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutusmenot vuonna 2019 olivat 238 976 euroa.

Koulutus ja kehittäminen sekä koulutuskustannukset 2016–2019, €/htv

Vuosi	2016	2017	2018	2019
Koulutus ja kehittäminen (sis. sekä välittömät että välilliset kustannukset), €/htv	1 061	1 088	969	795
Välittömät koulutuskustannukset, €/htv *)	577	689*)	575	474

*) Kiekuun siirtyminen lokakuussa 2016 muutti koulutuskustannusten seurantaan. Tämän johdosta vuoden 2016 ja sitä aiemmat tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2017 ja sitä seuraaviin tietoihin.

Henkilöstön työkuunto

Sairauspoissaolot

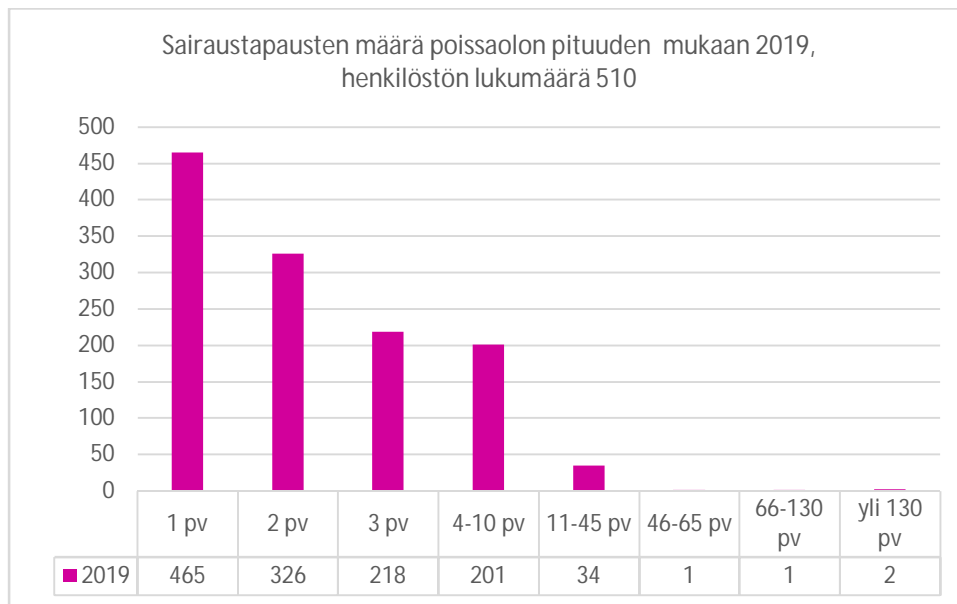
Sairauspäivien määrä laski edellisvuoden 4 880 päivästä 3 954 päivään (19,0 %). Lyhyiden (1–3 pv) sairauspoissaolojen määrä lisääntyi edellisvuodesta 15,2 %, ja pitkien sairauspoissaolojen (4– pv) väheni 10,2 %. Sairauspoissaolojen osuus (työpäivää/htv) laski 7,8 pv/htv:een.

Mikäli sairauspäivän kustannuksena käytetään keskimääräistä henkilötyöpäivän hintaa, olivat sairauspoissaolojen kustannukset vuonna 2019 1 108 741 euroa.

Sairautapausten ja sairauspäivien määrä yhteensä vuosina 2018–2019 eduskunnan kansliassa

Vuosi	Sairaus- tapauksia kpl	Sairaus- päiviä kpl	Pv/ tapaus	Tapauksia/ edunsaaja	Pv/ edunsaaja	Tapauksia/ htv	Pv/ htv
2018	1 142	4 880	4,3	2,9	12,5	2,2	9,3
2019	1 248	3 954	3,2	3,0	9,6	2,5	7,8

Sairaustapausten määrä poissaolon pituuden mukaan 2019

Työhyvinvointi

Eduskunnan kanslian työtyytyväisyyskysely toteutettiin 28.8.–17.9.2019 välisenä aikana valtion yhteisellä VMBaro-työkalulla. Kyselyyn vastasi 326 henkilöä, joten kyselyn vastausprosentti oli 64 %.

Kyselyyn vastanneiden kokonaiskeskiarvo omasta työhyvinvoinnista asteikolla 4-10 oli 8,26 (vuonna 2017 8,15). Kyselyn pääindeksien (innovointikyvykyys-, työyhteisö-, johtajuus- ja työtyytyväisyysindeksi) keskiarvot parantuivat kahden vuoden takaisista tuloksista ja ne ovat paremmalla tasolla kuin keskimäärin valtionhallinnossa. Erityisen hyvät (keskiarvo yli 4) osiokohtaiset kokonaistulokset liittyivät työn sisältöön ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä työnantajakuvaan ja arvoihin. Heikoin kokonaistulos koski palkkauksen osiota (3,07). Myös kaikkien osiokohtaisten tulosten keskiarvo parani edelliseen kyselyyn verrattuna.

Toimintakertomuksen henkilöstötiedot taulukkona

	2017	2018	2019	Vuosi- muutos %
1. Henkilöstöresurssit				
henkilöstömäärä	537	541	510	-5,7
naiset	327	340	304	-10,6
miehet	210	201	206	2,5
henkilötyövuodet	539,3	527,5	503,8	-4,5
keski-ikä	47,6	47,6	48,2	1,3
naiset	48,2	48,2	49,1	1,8
miehet	46,6	46,6	47,0	0,9
henkilöstömäärät ikäluokittain				
-24	7	9	7	-22,2
25-34	89	94	85	-9,6
35-44	106	106	97	-8,5
45-54	160	154	141	-8,4
55-64	168	164	170	3,7
65-	7	14	10	-28,6
koulutustasoindeksi *)	5,3	5,2	5,2	0,0
naiset	5,3	5,3	5,3	0,0
miehet	4,9	5,0	5,0	0,0
vakinaiset	399	398	401	0,8
naiset	250	255	251	-1,6
miehet	149	143	150	4,9
määräaikaiset	138	143	109	-23,8
naiset	77	85	53	-37,6
miehet	61	58	56	-3,4
kokoaikaiset	503	513	483	-5,8
naiset	303	318	282	-11,3
miehet	200	195	201	3,1
osa-aikaiset	34	28	27	-3,6
naiset	24	22	22	0,0
miehet	10	6	5	-16,7

*) Koulutustasoihin on tullut muutos, jossa osa toisen asteen (entinen keskiaste) tutkinnoista muutettiin erikoisammattikoulutusasteen tutkinnoiksi. Samassa yhteydessä muutettiin koulutustasoindeksin laskennassa käytetyt kertoimet. Koulutustasoindeksit on taulukossa muutettu kaikkien vuosien osalta uuden laskentatavan mukaisiksi.

	2017	2018	2019	Vuosi- muutos %
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	80,8	80,0	82,0	2,5
palkkasumma, €/vuosi	28 327 386,7	28 286 616,7	28 974 623,6	2,4
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	418 127,3	370 228,1	389 352,4	5,2
tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
luontoisetuudet, €/vuosi	655 078,8	694 820,1	654 202,4	-5,8
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi	6 090,5	6 238,2	5 783,3	-7,3
henkilösivukulut, €/vuosi	4 481 516,1	4 612 353,1	5 185 563,2	12,4
josta eläkekulut, €/vuosi	4 348 209,4	4 534 854,4	5 076 733,3	11,9
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	34 283 858,1	34 441 144,2	35 457 944,5	3,0
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	78,9	78,4	79,9	1,8
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	11 929 008,3	12 255 914,9	12 321 052,7	0,5
välillisten työvoimakustannusten %- osuus tehdyn työajan palkoista	53,4	55,2	53,3	-3,6
henkilötyövuoden hinta, €	63 571,1	65 289,3	70 382,8	7,8

2. Työhyvinvointi

kokonaistyötyytyväisyysindeksi	3,7			
lähtövaihtuvuus, %	9,6			
tulovaihtuvuus, %	3,3	5,4	4,8	
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,7	0,0	0,0	0,0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	10,5	9,3	7,8	-15,2
sairautapauksien lkm	1 105	1 142	1 248	9,3

3. Henkilöstöinvestoinnit

työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	291,9	277,5	343,0	23,6
työkunnan edistäminen, €/htv	1 044,6	1 091,7	1 150,4	5,4
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	1,8	1,8	1,3	-25,3
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 087,6	968,9	794,6	-18,0
työterveyshuolto, €/htv	487,5	475,0	545,1	14,8
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	2 911,7	2 813,1	2 833,1	0,7

Tilinpäätösanalyysi

Rahoituksen rakenne

Eduskunnan ja eduskunnan kanslian rahoitus tulee kokonaisuudessaan valtion talousarvion kautta. Vuonna 2019 rahoitukseen sisältyi myös 0,11 milj. euroa työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahaa, joka siirrettiin tilijaottelumuutoksella eduskunnan käyttöön Naisille suunnatun innovaatiopalkinnon myöntämistä varten.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöstarkastelussa on eduskunnan pääluokasta huomioitu eduskunnan kanslian (21.10.) lisäksi myös kansanedustajat (21.01.), eduskunnan oikeusasiamies (21.20.) ja eduskunnan muut menot (21.90.). Eduskunnan kanslia budjetoit määrärahat kansanedustajien toimintamenoihin sekä eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille, joiden määrärahat muodostavat eduskunnan muut menot. Eduskunnan kirjanpitoyksikkö puolestaan muodostuu eduskunnan kansliasta ja eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta.

Yllä oleva rajausta huomioiden eduskunnan pääluokassa vuoden 2019 talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät kansanedustajien toimintamenojen (21.01.01), eduskuntaryhmien avustajatuen (21.10.51), eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenojen (21.20.01) ja vuoden 2019 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille maksettavan perustuen (21.90.50.3.) osalta. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät. Eduskunnan kansliatoimikunta hyväksyi ylitykset kokouksessaan 6.2.2020.

Eduskunnan talousarvio oli 104,25 milj. euroa (vuonna 2018 105,12 milj. euroa) ja talousarvion käyttö 100,12 milj. euroa (vuonna 2018 95,17 milj. euroa). Talousarvio koostui eduskunnalle myönnetystä 103,90 milj. euron talousarviomäärärahasta sekä eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin 1. lisätalousarviossa myönnetystä 0,35 milj. euron määrärahasta. Lisäksi edelliseltä vuodelta siirtynyttä erää käytettiin 6,39 milj. euroa (vuonna 2018 10,10 milj. euroa). Mikäli edellä mainituista määrärahoista jätetään huomiomatta arvonlisäverot sekä eduskunnan oikeusasiamies, olivat eduskunnan menot vuonna 2019 93,79 milj. euroa (vuonna 2018 92,88 milj. euroa). Jokaista suomalaista kohden eduskunnan menot olivat noin 17 euroa.

Kansanedustajien toimintamenot

Kansanedustajien toimintamenoihin (21.01.01.) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 21,81 milj. euroa (vuonna 2018 21,25 milj. euroa). Määrärahaa käytettiin 21,85 milj. euroa eli se ylittyi 0,04 milj. eurolla (0,2 %). Syynä oli edustajanpalkkioiden noin 3 %:n korotus vaalikauden alusta lukien. Edellinen 1,6 %:n palkkioiden korotus toteutettiin toukuussa 2018.

Vuonna 2018 määrärahan käyttö oli 21,26 milj. euroa, joten nousua vuoteen 2019 oli 2,8 %. Määrärahan vuosittainen vaihtelu on ollut hyvin pientä.

Eduskunnan kanslian toimintamenot

Eduskunnan kanslian toimintamenoihin (21.10.01) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 56,36 milj. euroa (vuonna 2018 53,39 milj. euroa) ja määrärahan käyttö oli 54,92

milj. euroa eli 97,4 % (vuonna 2018 51,32 milj. euroa). Nousua edellisvuodesta oli 3,60 milj. euroa eli 7,0 %.

Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien kustannukset 4,44 milj. euroa (käyttö vuonna 2019 3,55 milj. euroa). Ennen huhtikuun eduskuntavaaleja neljän eduskuntaryhmän (kesk, kok, ps, r) avustajat työskentelivät eduskunnan kanslian palveluksessa. Vaalien jälkeen 24.4.2019 lukien myös Keskustan eduskuntaryhmä siirtyi ns. ryhmäkansliamalliin ja eduskunnan kanslian toimintamenoista maksettavat avustajamenot vähenivät vastaavasti. Ryhmäkansliamallissa olevat kuusi eduskuntaryhmää (sd, kesk, vihr, vas, kd, liik) tarjoavat edustajilleen avustajapalvelut eduskuntaryhmien kanslioista. Näille eduskuntaryhmille maksettava avustajatuiki (21.10.51) kompensoi avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja.

Eduskunnan kanslian toimintamenomomentin käyttö jakautui kululajeittain seuraavasti:

Kululaji (1 000 euroa)	2018	2019	%-osuus	Muutos	Muutos 2018/2019 %
Henkilöstökulut	32 540	33 893	61,7 %	+ 1 353	+4,2 %
Palvelujen ostot	11 354	12 497	22,8 %	+1 143	+10,1 %
Muut kulut	3 837	3 469	6,3 %	-368	-9,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 427	4 290	7,8 %	+863	+25,2 %
Vuokrat	65	429	0,8 %	+364	+560,0 %
Sisäiset kulut	0	349	0,6 %	+349	
Satunnaiset kulut	1	0	0	-1	-100, %
Käyttöomaisuushankinnat	98	1	0	-97	-99,0 %
Toiminnan tuotot	0	-12	-0,02%	-12	
Kaikki yhteensä	51 323	54 917	100,0 %	+3 594	+7,0 %

Eduskunnan kanslian toimintamenoista maksetut palkkamenot henkilösivukuluineen ilman kansanedustajien avustajien palkkoja ja ulkopuolisten palkkioita olivat 30,14 milj. euroa (vuonna 2018 28,16 milj. euroa). Nousua oli 1,98 milj. euroa eli 7,0 %.

1,35 milj. eurolla kasvaneet henkilöstökulut olivat suurin yksittäinen syy menojen kasvuun. Työnantajamaksut nousivat vuoden 2018 17,3 %:sta vuoden 2019 18,6 %:iin. Eduskunnan virka- ja työehtosopimukset nostivat palkkoja 1,85 %:lla 1.4.2019 lukien, minkä lisäksi kansanedustajien avustajien palkkoja tarkistettiin 2,0 %:n ylimääräisellä korotuksella 1.4.2019 lukien kansliatoimikunnan 7.3.2019 tekemän päätöksen mukaisesti. Tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä maksettiin myös virka- ja työehtosopimuksen mukainen 9,2 %:n kertaerä. Henkilöstökuluja kasvattivat myös eduskunnan omat päätökset eduskunnan palkkausjärjestelmän (EPJ) mukaisten suoritusarviointien ja vaativuusluokkien korotuksista. Toisaalta henkilöstökuluja vähensi Keskustan eduskuntaryhmän (31 kansanedustajaa) avustajien siirtyminen Keskustan ryhmäkanslian palvelukseen huhtikuussa 2019. Kilpailukykysojimuksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus on toteutettu vuosina 2017–2019.

Toinen merkittävä syy menojen kasvuun olivat palvelujen ostot, jotka kasvoivat 1,14 milj. eurolla. Kasvu johtui etenkin syksyyn 2019 ajoittuneesta Suomen EU-puheenjohtajuus-

kaudesta sekä kevään 2019 hallitusneuvotteluista. Ne lisäsivät mm. ravitsemispalveluiden, kokousten ja seminaarien järjestämispalveluiden sekä käänös- ja tulkkaukspalveluiden ostoja. Myös ICT-käyttöpöytäpalvelujen ostot kasvoivat. Toisaalta vartiointi- ja turvallisuuspalvelujen ostot vähenivät merkittävästi.

Suurimpana yksittäisenä syynä menojen nousulle aine-, tarvike- ja tavarahankinnoissa oli vuonna 2019 aloitettu eduskunnan työasemauudistus, joka jatkuu vuodelle 2020. Myös lämmitysenergian kustannukset nousivat kestävä kehityksen huomioinnista johtuen. Vuokrien kasvu puolestaan johtui EU-puheenjohtajuuskauden kokouksiin vuokratusta kokoustekniikasta. Sisäisten kulujen kasvua selittää etenkin valtioneuvoston kanslialle maksettu korvaus hallitusneuvottelujen kustannuksista. Muissa kuluissa laskua oli etenkin matkustuspalveluissa sekä patentti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksuissa. Toiminnan tuotot muodostuivat pääosin eduskunnan käytöstä poistetun omaisuuden myyntivoitoista.

Vuoden 2019 kolmella suurella kertaluonteisella menoerällä oli merkittävä vaikutus kanslian toimintamenojen tasoon. Suomen EU-puheenjohtajuuskausi lisäsi toimintamenoja (ilman palkkamenoja) 1,6 milj. eurolla, kevään hallitusneuvottelut 0,6 milj. eurolla ja eduskunnan työasemauudistus 0,7 milj. eurolla. Vuonna 2018 vastaavia suuria kertaluonteisia eräiä ei ollut.

Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot

Vuodesta 2012 lähtien eduskunnan talousarviossa on ollut oma momentti peruskorjauksesta johtuvia toimintamenoja varten. Peruskorjaukseen liittyviin toimintamenoihin (21.10.02) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 1,50 milj. euroa (vuonna 2018 2,48 milj. euroa). Vuoden 2019 määrärahasta käytettiin 0,86 milj. euroa (vuonna 2018 2,21 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 61,1 %. Peruskorjauksen toimintamenoille on ollut tyypillistä suuri vuotuinen vaihtelu johtuen eduskunnan peruskorjauksen etenemisestä ja siirtymisestä lopulta jälkityövaiheeseen.

Vuonna 2019 80,0 % menoista liittyi kiinteistötoimeen ja 20,0 % turvallisuuteen. Suurimpina erinä olivat arvoltaan vähäiset koneet ja kalusteet, vahinkovakuutusmaksut sekä korjaus- ja kunnossapitopalvelut. Peruskorjauksen toimintamenoista maksettiin myös 1,1 htv:n palkkakustannukset.

Arvonlisäveromenot

Arvonlisämenoihin (21.10.29) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 6,50 milj. euroa (vuonna 2018 6,80 milj. euroa). Vuoden 2019 määrärahasta käytettiin 5,89 milj. euroa (vuonna 2018 6,32 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 6,8 %. Syynä oli peruskorjauksen investointimenojen ja toimintamenojen arvioitua alhaisempi käyttö.

Avustajatuki eduskuntaryhmille

Eduskuntaryhmille maksettavaan avustajatukeen (21.10.51) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 3,63 milj. euroa (vuonna 2018 3,53 milj. euroa). Vuoden 2019 määrärahasta käytettiin 4,58 milj. euroa (vuonna 2018 3,56 milj. euroa), joten talousarviomäärärahan ylitys oli 0,95 milj. euroa (26,3 %). Syynä ylitykseen oli etenkin Keskustan eduskuntaryhmän siirtyminen ryhmäkansliamalliin 24.4.2019 lukien. Muutoksen myötä kanslian toimintamenoista maksettavat avustajamenot vähenivät vastaavasti. Avustajatukea myös korotettiin 1.4.2019 lukien työehtosopimuksen mukaisella 1,85 %:n korotuksella sekä avustajatuen ylimääräisellä 2,0 %:n korotuksella kansliatoimikunnan 7.3.2019 tekemän päätöksen mukaisesti.

Ennen huhtikuun eduskuntavaaleja seitsemän eduskuntaryhmän (sd, sin, vihr, vas, kd, liik, tl) avustajapalvelut järjestettiin eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmän toimesta ja ryhmille maksettiin avustajatukea kompensoimaan avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja. Eduskuntavaalien ja Keskustan eduskuntaryhmän ryhmäkansliamalliin siirtymisen jälkeen avustajatukea on maksettu kuudelle eduskuntaryhmälle (sd, kesk, vihr, vas, kd, liik). Tuen suuruus eli edustajakohtainen kompensatio oli 1.6.2018 lukien 3 451 euroa/edustaja/kk ja 1.4.2019 lukien 3 648 euroa/edustaja/kk.

Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet

Tietohallinnon laitehankintoihin ja kehittämishankkeisiin (21.10.70) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 4,00 milj. euroa (vuonna 2018 4,00 milj. euroa). Määrärahaa myös siirtyi edelliseltä tilikaudelta 3,67 milj. euroa (4.18.21.10.70.), joten sitä oli vuonna 2019 käytettävissä 7,67 milj. euroa.

Vuonna 2019 määrärahan käyttö oli 4,61 milj. euroa (vuonna 2018 3,37 milj. euroa), joka koostui pääosin edelliseltä tilikaudelta siirtyneestä erästä. Kasvua edellisvuodesta oli 36,8 %. Kasvu selittyy lähes yksinomaan Eduksi Case Manager -päivitysprojektin etenemisen kustannuksilla. Talousarviomäärärahasta jäi käyttämättä 3,06 milj. euroa, joka siirtyi vuodelle 2020.

Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset

Eduskunnan rakennusten peruskorjaukseen ei myönnetty enää määrärahaa vuoden 2019 talousarviossa. Peruskorjauksen investointimenoihin oli kuitenkin vuodelle 2019 käytettävissä 14,15 milj. euroa. Se koostui tilikaudelta 2017 siirtyneestä 10,15 milj. euron siirtomäärärahasta (4.17.21.10.74.) sekä tilikaudelta 2018 siirtyneestä 4,00 milj. euron siirtomäärärahasta (4.18.21.10.74.).

Vuonna 2019 määrärahaa käytettiin 2,72 milj. euroa (vuonna 2018 7,07 milj. euroa) ja se koostui kokonaisuudessaan tilikaudelta 2017 siirtyneestä erästä. Laskua edellisvuodesta oli 61,5 %. Tilikaudelta 2017 siirtyneestä erästä jäi käyttämättä 7,43 milj. euroa ja kyseinen määräraha peruutettiin. Tilikaudelta 2018 siirtynyt erä 4,00 milj. euroa jäi kokonaan käyttämättä ja se siirtyi edelleen vuodelle 2020. Määrärahan vuosittaiset vaihtelut ovat olleet suuria ja niitä on selittänyt eduskunnan peruskorjauksen eteneminen. Eduskuntatalon peruskorjaus valmistui vuonna 2017, vuonna 2018 siirryttiin peruskorjauksen jälkityövaiheeseen ja viimeiset peruskorjaukseen liittyvät työt toteutetaan vuonna 2020.

Suurin osa peruskorjauksen investointimenoista aiheutui vuonna 2019 sisäänkäynneille toteutetuista turvallisuutta parantavista muutostöistä. Menot jakaantuivat kohteisiin seuraavasti:

Rakennus	Käyttö 2019 (milj. euroa)
Eduskuntatalo (E-rakennus)	0,99
Pikkuparlamentti (F-rakennus)	0,87
Vesper 2008 /maanalaiset tilat (M-rakennus)	0,14
C-rakennus	0,68
D-rakennus	0,05
Yhteensä	2,72

Vuosien 2007-2019 aikana peruskorjaukseen on käytetty investointimäärärahoja yhteensä 261,77 milj. euroa.

Eduskunnan oikeusasiamies

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian lisäksi myös Ihmisoikeuskeskuksen menot. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin (21.20.01.) myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 6,46 milj. euroa ja vuoden 2019 1. lisätalousarviossa 0,35 milj. euroa, yhteensä 6,81 milj. euroa (vuonna 2018 6,06 milj. euroa). Vuonna 2019 määrärahaa käytettiin 6,83 milj. euroa (vuonna 2018 6,08 milj. euroa) eli kasvua edellisvuodesta oli 12,3 %. Määräraha ylittyi 0,02 milj. eurolla. Syynä ylitykseen olivat etenkin eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian budjetoitua suuremmat tietohallinnon kustannukset sekä oikeusasiamiehen 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvät menot.

Eduskunnan muut menot

Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (21.90.50.) muodostaa eduskunnan muut menot. Niihin myönnettiin valtion vuoden 2019 talousarviossa 4,26 milj. euroa (vuonna 2018 4,08 milj. euroa) eli kasvua oli 4,2 %. Tuen käyttötarkoitus on säädetty momentin perusteluissa sekä tuen suuruus ja määräytymisperusteet talousarvion perustelujen selvitysosassa. Kansliatoimikunnan päätöksen mukaisesti ryhmäkansliarahaa korotettiin vuodelle 2019 yleisen palkankorotuslinjan mukaisesti 4,2 %:lla. Edellinen vajaan kahden prosentin korotus tehtiin vuodelle 2016. Ryhmäkansliarahaa määrätty siten, että se on 1 640 euroa/kuukausi jokaista kansanedustajaa kohden sekä 3 280 euroa/kuukausi perussummana jokaiselle vaalituloksen perusteella muodostetulle eduskuntaryhmälle.

Vuonna 2019 ryhmäkansliarahaa maksettiin ennen kevään eduskuntavaaleja yhdelletoista eduskuntaryhmälle ja eduskuntavaalien jälkeen yhdeksälle eduskuntaryhmälle. Vuoden 2019 määrärahasta käytettiin 4,24 milj. euroa (vuonna 2018 4,08 milj. euroa) ja käyttö jakautui alamomenteittain seuraavasti:

Momentti		Käyttö 2019 (milj. euroa)
21.90.50.1.	Perustuki vuoden 2015 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille vaalikauden loppuun	0,06
21.90.50.2.	Edustajakohtainen tukisumma eduskuntaryhmän koon mukaisesti	3,94
21.90.50.3.	Perustuki vuoden 2019 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille	0,25
21.90.50.	Yhteensä	4,24

Alamomentin 21.90.50.3. Perustuki vuoden 2019 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille määräraha ylittyi 0,03 milj. eurolla. Syynä oli perustukea saavien eduskuntaryhmien lisääntyminen kahdeksasta yhdeksään kevään eduskuntavaalituloksen myötä. Perustukea maksetaan ainoastaan eduskuntavaalien tuloksen perusteella muodostetuille eduskuntaryhmille, ei vaalikauden aikana perustetuille uusille ryhmille.

Naisille suunnattu innovaatiopalkinto

Työ- ja elinkeinoministeriö siirsi tilijaottelumuutoksella 0,11 miljoonaa euroa eduskunnan käyttöön liittyen Naisille suunnattuun innovaatiopalkintoon. Vuosina 2017–2019 jaettava

0,11 milj. euron palkinto on nyt myönnetty kolmesti, kesäkuussa 2017, kesäkuussa 2018 ja toukokuussa 2019.

Tuotto- ja kululaskelma

Tilikauden 2019 tuotto-/kulujaama oli -104,08 milj. euroa (vuonna 2018 -98,83 milj. euroa, kasvua 6,0 %).

Toiminnan tuotot vuonna 2019 olivat 0,15 milj. euroa (vuonna 2018 0,10 milj. euroa, nousua 53,9 %). Ne koostuvat suurimmaksi osaksi eduskunnan postin palvelupisteen myynneistä ja käytöstä poistettujen ict-laitteiden myynnistä.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut olivat seuraavat:

Kululaji (1 000 euroa)	2018	2019	Muutos	Muutos 2018/2019 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 815	4 624	+809	+21,4 %
Henkilöstökulut	54 035	57 059	+3 024	+5,6 %
Vuokrat	250	471	+221	+88,1 %
Palvelujen ostot	19 714	15 977	-3 737	-19,0 %
Muut kulut	9 686	9 307	-379	-3,9 %
Sisäiset kulut	0	351	+351	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-7 068	-2 720	+ 4 349	+61,5 %
Poistot	4 426	4 334	-91	-2,1 %
Toiminnan kulut yhteensä	84 858	89 404	+4 547	+5,4 %

Toiminnan kulut vuonna 2019 olivat 89,40 milj. euroa (vuonna 2018 84,86 milj. euroa). Nousua oli 5,4 %. Toiminnan kuluissa merkittävimmät erät ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.

Henkilöstökulut olivat 57,06 milj. euroa (vuonna 2018 54,04 milj. euroa). Ne nousivat 3,02 milj. euroa eli 5,6 %. Ulkopuolisten palkkioiden suurin erä ovat kansanedustajien palkkiot. Valtion kirjanpitojärjestelmästä johtuen kansanedustajien palkkioita käsitellään ulkopuolisten kuluina, vaikka kyseessä on eduskunnan ydintoiminta. Vuonna 2019 henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat etenkin työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sisältäen tammikuussa 2019 maksetun 9,2 %:n kertaerän, kansanedustajien palkkion korotus sekä työnantajan sivukulujen nousu. Kilpailukykysojimuksen mukainen 30 %:n lomarahaleikkaus on toteutettu vuosina 2017-2019.

Palvelujen ostot olivat 15,98 milj. euroa ja ne vähenivät edellisvuodesta 3,74 milj. eurolla eli 19,0 %. Pääasiallisena syynä oli muiden rakennusten korjaus- ja kunnossapitopalveluiden ostojen väheneminen 4,28 milj. eurolla vuodesta 2018 eduskunnan ollessa jo peruskorjauksen jälkityövaiheessa. Myös vartiointi- ja turvallisuuspalveluiden sekä asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot vähenivät merkittävästi. Toisaalta esimerkiksi ravitsemis- ja kokousten järjestämispalveluiden sekä käännös- ja tulkkaukspalveluiden ostot kasvoivat johtuen etenkin syksyllä ajoittuneista Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kokousjärjestelyistä sekä kevään hallitusneuvotteluista. Myös ict-käyttöpalvelujen ostot kasvoivat.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta kasvua oli etenkin arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja kuljetusvälineiden ostoissa, lämmityskuluissa sekä muiden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa. Syynä olivat mm. eduskunnan vuosille 2019-2020 ajoittuva päätelaitteuudistus, kestävä kehityksen huomiointi sekä Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvät hankinnat.

Vuokrat kasvoivat 0,22 milj. eurolla eli 88,1 %. Suurimpana syynä tähän oli Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kokouksiin vuokrattu kokoustekniikka. Muiden rakennusten vuokrat vähenivät merkittävästi sisältäen pääasiassa varastointiin liittyviä vuokria.

Muissa kuluissa merkittävin erä kansanedustajien kulukorvausten lisäksi ovat matkustuspalvelut. Ne olivat vuonna 2019 2,9 milj. euroa ja laskivat vuodesta 2018 7,3 %. Sisäisten kulujen kasvua selittää etenkin valtioneuvoston kanslialle maksettu korvaus hallitusneuvottelujen kustannuksista.

Muutosta valmistuksessa omaan käyttöön selittävät eduskunnan peruskorjauksen loppuvaiheen kulut. Viimeiset peruskorjaukseen liittyvät työt tullaan tekemään vuoden 2020 aikana. Poistoissa ja rahoitustuotoissa ja -kuluissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia.

Siirtotalouden kuluissa siirtotalouden kulut kotitalouksille sisältää toukokuussa 2019 maksetun Naisille suunnatun 0,11 milj. euron innovaatiopalkinnon. Muut siirtotalouden kulut sisältävät avustukset eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden sekä eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen. Vuonna 2019 maksettu avustajatuki kasvoi avustajatuen tason nousun myötä sekä Keskustan eduskuntaryhmän siirryttyä kevään eduskuntavaalien jälkeen ns. ryhmäkansliamalliin. Myös ryhmäkansliarahan perustukea ryhdyttiin vaalituloksen myötä maksamaan yhdelle uudelle eduskuntaryhmälle eli Liike Nyt -eduskuntaryhmälle.

Suoritetut arvonlisäverot olivat vuonna 2019 5,89 milj. euroa. Laskua vuoteen 2018 verrattuna oli 0,43 milj. euroa (-6,8 %). Laskua selittää peruskorjauksen investointimenojen ja toimintamenojen arvioitua alhaisempi käyttö.

Tase

Eduskunnan taseen loppusumma oli 358,13 milj. euroa (vuonna 2018 354,77 milj. euroa, kasvua 0,9 %).

Vastaavaa

Taseen Vastaavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2018	2019	Muutos	Muutos 2018/2019 %
Kansallisomaisuus	296 574	298 422	+1 848	+0,6 %
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	58 134	59 421	+1 287	+2,2 %
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	63	291	+228	+362,1 %
Vastaavaa yhteensä	354 771	358 135	3 364	+0,9 %

Kansallisomaisuus

Kansallisomaisuuteen luettavat eduskunnan kiinteistöt on arvostettu vuoden 1997 kiinteistöveron perusteena käytettyihin verotusarvoihin. Niihin on lisätty peruskorjauksesta aiheutuneet investointikustannukset. Kansallisomaisuuteen kuuluvat eduskunnan maa-alueet, eduskuntatalo sekä siihen kiinteästi liittyvät A- ja B-rakennukset, toimistorakennus C siihen liittyvine varasto-, väestönsuoja- ja pysäköintitiloineen sekä toimistorakennus D. Kansallisomaisuuteen kuuluvista rakennuksista ja taideteoksista ei lasketa poistoja.

Kansallisomaisuuden arvo oli 298,42 milj. euroa (vuonna 2018 296,57 milj. euroa). Vuonna 2019 kansallisomaisuuteen kuuluvien rakennusten tasearvo pysyi vuoden 2018 tasolla ja oli 277,01 milj. euroa.

Kansallisomaisuuden keskeneräiset muut rakennukset -kohtaan on kirjattu 8,62 milj. euroa eduskuntakiinteistöjen peruskorjaukseen vuoden 2019 loppuun mennessä käytettyjä investointimenoja.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden arvo oli 59,42 milj. euroa (vuonna 2018 58,13 milj. euroa). Nousua vuodesta 2018 oli 1,29 milj. euroa eli 2,2 %.

Aineettomissa hyödykkeissä itse valmistettujen ja teetettyjen tietojärjestelmien arvo väheni 1,37 milj. euroa (-16,2 %), mitä selittävät poistot. Aineettomien keskeneräisten käyttöomaisuushankintojen arvo kasvoi 0,24 milj. euroa (10,5 %), mikä johtui etenkin verkkopalvelujen saavutettavuuteen ja testauksen kehittämisen ohjelmistoon liittyvistä aktivoinneista.

Aineellisissa hyödykkeissä merkittävimmän osuuden muodostavat Pikkuparlamentin tontti sekä toimistorakennus (37,22 milj. euroa). ICT-laitteiden arvoa kasvatti etenkin Eduksi Case-Manager -päivitysprojektin eteneminen, muutoin rakennusten sekä koneiden ja laitteiden tasearvon alenemista selittävät poistot. Keskeneräisten muiden rakennusten tasearvoa kasvattivat Pikkuparlamentin sisäänkäynnin muutostöihin liittyvät aktivoinnit.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Lyhytaikaiset saamiset olivat 0,29 milj. euroa (vuonna 2018 0,06 milj. euroa). Ne kasvoivat 0,23 milj. euroa eli 390,2 %. Merkittävää nousua selittävät muihin siirtosaamisiin kirjatut vuoden 2019 työterveyshuollon kustannusten Kela-korvaukset, jotka tuloutuivat vasta tammikuussa 2020. Muihin siirtosaamisiin sisältyy myös vuoden 2020 työsuhdematkalippujen kuluja. Muut lyhytaikaiset saamiset puolestaan sisältävät Pohjoismaiden neuvostolta laskutettuja kuluja.

Vastattavaa

Taseen Vastattavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2018	2019	Muutos	Muutos 2018/2019 %
Oma pääoma	340 889	344 512	3 624	+1,1 %
Vieras pääoma	13 882	13 622	260	-1,9 %
Vastattavaa yhteensä	354 771	358 135	3 364	+0,9 %

Oman pääoman muutos selittyy etenkin edellisten tilikausien pääoman muutoksella. Lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa ostovelat olivat 2,40 milj. euroa, laskua -30,9 %. Lomapalkkavelan määrä oli 8,92 milj. euroa. Se kasvoi 0,74 milj. euroa eli 9,0 % vuodesta 2018.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Eduskunnan kanslian johto vastaa kanslian sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus kanslian toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikoiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Kanslian johto on sisäisen tarkastuksen tukemana arvioinut sisäisen valvonnan nykytilaa ja kehittämistarpeita. Arvioinnissa on käytetty valtiovarainministeriön suosituksen mukaista uudistettua COSO 2013 -arviointikehikkoa.

Eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen nähden asianmukaista.

Kanslian perustehtävä, visio ja strategiset päämäärät on määritetty ja viestitty hyvin. Voimassa oleva strategia on laadittu vuosille 2016–2019, uusi vuosille 2020–2023 odottaa vahvistamistaan. Koko henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua sen valmisteluun. Vuoteen 2019 ulottuvassa strategiassa on kiinnitetty huomiota muun muassa osaamisen, toiminnan ja palveluiden kehittämiseen. Tavoitteiden toteuttamiseksi on määritetty konkreettiset toimenpiteet strategiakauden kullekin vuodelle. Kanslian johtoryhmä on vahvistanut toimenpiteet ja niiden toteutusvastuut. Strategian toteutumista seurataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelmat laaditaan tukemaan strategisten tavoitteiden saavuttamista ja siirretään kehityskeskusteluissa yksilötasolle. Toiminnan suunnittelu tapahtuu koordinoitusti.

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet ovat melko hyvällä tasolla. Arvot on määritetty uudelleen vuoden 2016 strategiatyön yhteydessä. Tuoreimman, vuonna 2019 toteutetun työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella arvot tunnetaan hyvin, mutta niiden toteutumiseen arjen toiminnassa tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Organisaatorakenne, yksiköiden vastuut ja virkamiesten tehtäväkuvat ovat kohtuullisen selkeät. Osaamisen ja vahvuuksien tunnistamista, ylläpitoa ja kehittämistä pyritään edistämään Osaava-järjestelmän käyttöönotolla. Järjestelmän myötä eduskunnan kanslian yksiköissä siirrytään jatkuvaan tavoite- ja kehityskeskustelukäytäntöön.

Työtilat ja -välineet tukevat hyvin tehtävien hoitoa. Mobiilit ja etäkäyttöiset IT-palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman etätyöskentelyn. Toimenpiteitä tietojärjestelmien häiriöttömyyden ja käytettävyyden parantamiseksi ja mobiilikäytön helpottamiseksi jatkettiin myös vuonna 2019.

Keskeiset kontrollit ilmenevät kohtuullisesti jo laadituista prosessikuvauksista ja voimassa olevista toimintaohjeista. Ohjeet ovat varsin ajantasaisia, ja niiden saatavuutta on kehitetty keskittämällä ne intranetissä yhteen työtilaan. Henkilöstöä on perehdytetty ohjeisiin. Kontrollien arvioidaan olevan melko toimivat. Säännöllinen riskiarviointi sekä sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien työ tukevat kontrollien riittävyyden ja toimivuuden varmistamista.

Johto saa seurantatietoa toiminnan kustannuksista säännöllisesti. Järjestelmät mahdollistavat myös niiden jatkuvan seurannan. Tiedonkulkuun ja vuorovaikutukseen on verraten hyvin toimivat menettelyt ja kanavat.

Riskiarviot on laadittu useimmissa isoissa projekteissa. Kanslian toimintojen koordinoitua riskiarvioinnista on tullut osa vuotuista toiminnan ja talouden suunnittelua, ja sen tulokset raportoidaan kansliatoimikunnalle. Johto näkee tarpeelliseksi kehittää arviointimenettelyitä niin, että tuloksena ovat mahdollisimman konkreettiset toimenpidesuunnitelmat.

Tietohallinnon johtoryhmän tehtäväksi on annettu tietoturvaan liittyvien kanslian yhteisten riskien käsittely, mutta se ei ole toistaiseksi ollut kovin systemaattista.

Poikkeamia seurataan kohtuullisesti lähinnä tietohallinnossa. Sisäisen valvonnan toivuutta arvioivat sisäinen tarkastus ja tilintarkastajat.

Arviointien tulokset

Kertomusvuonna ei tehty eduskunnan kansliaa ja sen toimintaa koskevia tuloksellisuuden, toiminnan vaikuttavuuden tai tehokkuuden kokonaisarvioiteja.

Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Toimintavuoden aikana ei paljastunut väärinkäytöksiä.

Tilinpäätöslaskelmat

Seuraavilla sivuilla ovat taulukot eduskunnan kirjanpitoyksikön talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta ja taseesta. Lisäksi on taulukko eduskunnan kanslian toimintayksiköiden toimintamenoista vuosilta 2015-2019.

Lisätietoja

Päätös/Käsittely	Asiakirjat	Lisätietoja
Eduskunnan kanslian johtoryhmä 2.3.2020	Eduskunnan kanslian toimintaker-tomus 2019, Dnro 1/21/2020	Inga Luukko
Kansliatoimikunta 19.3.2020		

Eduskunnan talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12. Sekalaiset tulot		100 393,94	138 897	7 564 446,27	7 425 549,47	5 446
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset			7 425 549,47	7 425 549,47	0
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	100 393,94	138 897	138 896,80	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		100 393,94	138 897	7 564 446,27	7 425 549,47	5 446

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21. Eduskunta		102 840 084,33	104 248 300	100 117 053,89	3 056 792,36	103 173 846,25	1 074 453,25	17 811 927,01	21 811 927,01	7 329 585,18	7 056 792,36
21.01.01.	Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	21 257 846,95	21 810 000	21 852 550,03		21 852 550,03	-42 550,03				
21.10.01.	Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	51 323 322,14	56 358 000	54 916 731,84		54 916 731,84	1 441 268,16				
21.10.02.	Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha)	2 212 941,87	1 503 000	862 909,95		862 909,95	640 090,05				
21.10.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	6 317 508,29	5 887 300	5 887 299,50		5 887 299,50	0,00				
21.10.51.	Avustajatuki eduskuntaryhmille (arviomääräraha)	3 563 624,93	3 630 000	4 584 533,87		4 584 533,87	-954 533,87				
21.10.70.	Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000,00	4 000 000	943 207,64	3 056 792,36	4 000 000,00	0,00	3 666 876,57	7 666 876,57	4 610 084,21	3 056 792,36
21.10.74.	Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000,00						14 145 050,44	14 145 050,44	2 719 500,97	4 000 000,00
21.20.01.	Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	6 083 070,15	6 805 000	6 829 605,07		6 829 605,07	-24 605,07				
21.90.50.	Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (arviomääräraha)	4 081 770,00	4 255 000	4 240 215,99		4 240 215,99	14 784,01				
	21.90.50.1. Perustuki vuoden 2015 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille vaalikauden loppuun (EK) (enintään)		105 000	55 264,02		55 264,02	49 735,98				
	21.90.50.2. Edustajakohtainen tukisumma eduskunta-ryhmän koon mukaisesti (EK) (enintään)		3 936 000	3 936 000,00		3 936 000,00	0,00				
	21.90.50.3. Perustuki vuoden 2019 vaalituloksen mukaisille eduskuntaryhmille		214 000	248 951,97		248 951,97	-34 951,97				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		110 000,00	110 000	110 000,00		110 000,00	0,00	0,00	110 000,00	110 000,00	0,00
32.20.51.	Naisille suunnattu innovaatiopalkinto (siirtomääräraha 3 v)	110 000,00	110 000	110 000,00		110 000,00	0,00		110 000,00	110 000,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä		102 950 084,33	104 358 300	100 227 053,89	3 056 792,36	103 283 846,25	1 074 453,25	17 811 927,01	21 921 927,01	7 439 585,18	7 056 792,36

Eduskunnan tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2019 - 31.12.2019		1.1.2018 - 31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Muut toiminnan tuotot	<u>146 411,90</u>	146 411,90	<u>95 131,46</u>	95 131,46
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	4 624 327,42		3 814 758,33	
Henkilöstökulut	57 058 780,71		54 035 213,61	
Vuokrat	470 881,06		250 377,05	
Palvelujen ostot	15 977 346,17		19 714 370,94	
Muut kulut	9 307 106,52		9 685 766,47	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-2 719 500,97		-7 068 263,19	
Poistot	4 334 055,53		4 425 529,22	
Sisäiset kulut	<u>351 473,63</u>	<u>-89 404 470,07</u>	<u>0,00</u>	<u>-84 857 752,43</u>
JÄÄMÄ I		-89 258 058,17		-84 762 620,97
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	4 544,60		5 268,61	
Rahoituskulut	<u>0,00</u>	4 544,60	<u>51,21</u>	5 217,40
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-1 490,10</u>	<u>-1 490,10</u>
JÄÄMÄ II		-89 253 513,57		-84 758 893,67
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	110 000,00		110 000,00	
Muut siirtotalouden kulut	<u>8 824 749,86</u>	<u>-8 934 749,86</u>	<u>7 645 394,93</u>	<u>-7 755 394,93</u>
JÄÄMÄ III		-98 188 263,43		-92 514 288,60
TUOTOT VEROISTA JA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-5 887 299,50</u>	<u>-5 887 299,50</u>	<u>-6 317 508,29</u>	<u>-6 317 508,29</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-104 075 562,93</u>		<u>-98 831 796,89</u>

Eduskunnan tase

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennusmaa- ja vesialueet	11 691 953,55		11 691 953,55	
Rakennukset	277 013 945,98		277 013 945,98	
Muu kansallisuusomaisuus	1 097 946,58		1 097 946,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 618 557,80	<u>298 422 403,91</u>	6 770 265,92	<u>296 574 112,03</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		298 422 403,91		296 574 112,03
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	349 505,98		515 067,59	
Muut pitkävaikutteiset menot	7 062 028,70		8 429 950,51	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 532 754,99</u>	9 944 289,67	<u>2 291 942,62</u>	11 236 960,72
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	8 952 374,94		8 952 374,94	
Rakennukset	28 263 764,06		29 371 247,62	
Koneet ja laitteet	6 248 077,58		3 665 841,01	
Kalusteet	2 115 497,19		2 121 221,05	
Muut aineelliset hyödykkeet	170 387,85		168 956,25	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>3 726 586,28</u>	<u>49 476 687,90</u>	<u>2 617 276,79</u>	<u>46 896 917,66</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		59 420 977,57		58 133 878,38
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Siirtosaamiset	268 785,73		54 595,57	
Muut lyhytaikaiset saamiset	18 124,65		3 123,63	
Ennakkomaksut	<u>1 020,00</u>	287 930,38	<u>1 020,00</u>	58 739,20
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	<u>3 229,40</u>	<u>3 229,40</u>	<u>4 273,10</u>	<u>4 273,10</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		291 159,78		63 012,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>358 134 541,26</u>		<u>354 771 002,71</u>

1.1.2019-31.12.2019

1.1.2018-31.12.2018

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

VALTION PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	37 598 686,23		37 598 686,23	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	303 290 101,71		297 141 616,05	
Pääoman siirrot	107 699 110,20		104 980 282,55	
Tilikauden tuotto-/kulujaama	<u>-104 075 562,93</u>	344 512 335,21	<u>-98 831 796,89</u>	340 888 787,94

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Ostovelat	2 404 187,85		3 479 732,67	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 361 814,80		1 317 495,71	
Edelleen tilittävät erät	929 490,34		903 713,97	
Siirtovelat	8 926 672,00		8 181 272,42	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>41,06</u>	<u>13 622 206,05</u>	<u>0,00</u>	<u>13 882 214,77</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

13 622 206,05

13 882 214,77

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

358 134 541,26354 771 002,71

Toimintayksiköiden toimintamenot v.TP2015-TP2019

Tunnus	Toimintayksikkö	2015 TP €	2016 TP €	2017 TP €	2018 TP €	2019 TA €	2019 TP €	TA2019 - TP2019 Säästö/ Ylitys
21.01.01	KANSANEDUSTAJAT	21 386 727	21 157 527	21 152 933	21 257 847	21 810 000	21 852 550,03	-42 550
21.10.01								
320000-99	VALIOKUNTASIHTEERISTÖ	6 626 048	7 056 060	6 816 970	6 942 089	8 692 000	9 030 834,32	-338 834
300000	EK:N KANSLIA PÄÄSIHTEERI	1 340 750	1 004 824	1 467 409	1 041 160	1 145 000	1 616 873,76	-471 874
340000	KANSAINVÄLINEN OSASTO	3 512 489	2 989 512	3 285 195	2 998 462	3 145 000	2 799 496,19	345 504
360000	TURVALLISUUSOSASTO	2 874 842	2 897 758	2 724 950	3 220 194	3 070 000	2 936 887,25	133 113
350003	EDUSKUNNAN KIRJASTO	3 327 224	3 090 357	3 047 010	2 867 379	3 155 000	3 099 691,96	55 308
350001	SISÄINEN TIETOPALVELU	1 393 123	1 405 507	1 351 991	1 374 448	1 471 000	1 362 677,93	108 322
350000	EDUSKUNTATIEDOTUS	1 407 087	1 403 707	1 393 815	1 536 144	1 744 000	1 647 590,21	96 410
310000	ISTUNTOYKSIKKÖ ja Kk-JOHTO	1 197 912	1 160 513	1 162 254	1 102 903	1 191 000	1 164 222,73	26 777
310001	PÖYTÄKIRJATOIMISTO	1 054 095	1 055 270	1 023 716	1 054 868	1 169 000	1 120 091,00	48 909
310002	RUOTSIN KIELEN TOIMISTO	1 084 194	1 166 133	1 020 020	1 143 776	1 194 000	1 179 631,42	14 369
310003	ASIAKIRJATOIMISTO	1 170 844	1 145 726	1 163 212	1 168 538	1 215 000	1 214 781,52	218
330000	ESIKUNTATOIMINNOT	1 629 169	1 413 838	1 553 247	1 334 559	1 519 000	1 236 438,04	282 562
330010-15	PALVELUKESKUS	4 562 158	4 378 142	4 162 321	4 178 558	4 746 000	4 461 310,16	284 690
330001	KIINTEISTÖTOIMISTO	5 934 396	6 127 799	6 409 384	7 154 514	6 986 000	7 667 162,47	-681 162
330002	TIETOHALLINTOTOIMISTO	10 049 420	9 792 166	8 923 455	9 079 063	10 365 000	9 683 342,86	681 657
330003	TYÖTERVEYSASEMA	851 213	876 344	814 093	879 867	892 000	922 552,93	-30 553
100001, 4000	TARKASTUSTOIMI	151 405	150 032	145 567	145 184	150 000	150 921,49	-921
410000	TIETOSUOJAVASTAAVA				39 711	69 000	68 319,49	681
399999	EK:n kanslian yht. (EPJ, yms.)	0	246	0	269	0	0,00	0
	YHTEENSÄ	75 655 218	68 271 463	67 617 541	68 519 533	73 728 000	73 215 375,76	512 624
21.10.02	Peruskorj. toim.menot	9 132 761	4 518 535	5 876 000	2 212 942	1 503 000	862 909,95	640 090
21.90.50	RYHMÄKANSLIAT	4 001 095	4 082 400	4 080 720	4 081 770	4 255 000	4 240 215,99	14 784
21.10.01 ja .51	AVUSTAJAT	6 266 087	7 607 447	7 555 730	7 625 260	8 070 000	8 138 439,98	-68 440
	YHTEENSÄ	95 055 161	84 479 846	85 129 991	82 439 505	87 556 000	86 456 941,68	1 099 058